

Bezpečnostní aspekty migrace

The Safety Aspects of Migration

Bc. Pavla Hejlková

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavla Hejlková**
Osobní číslo: **A16271**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bezpečnostní aspekty migrace**
Téma anglicky: **The Safety Aspects of Migration**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši literatury a pramenů, které se vztahují ke zpracovávanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky včetně právního rámce, spojené s bezpečnostními aspekty migrace.
3. Analyzujte současnou situaci a stav v oblasti migrace – faktory, příčiny, aktéři, sociální a ekonomické dopady, identifikujte související rizika.
4. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
5. Výstupy z praktické části kvalifikační práce aplikujte ve vlastních návrzích a závěrech, získaná data vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **BÁRTA, Miroslav, Martin KOVÁŘ a Otakar FOLTÝN, ed. Povaha změny: bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace. Praha: Vyšehrad, 2015. ISBN 978-80-7429-641-3.**
2. **FIALA, Petr. Rozum a odvaha: jak čelit současným výzvám a krizím Evropy. Brno: Barrister & Principal, 2017, 131 s. ISBN 978-80-7485-131-5.**
3. **KELLER, Jan. Evropské rozpory ve světle migrace. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2017, 227 s. Knižnice Sociologické aktuality, 40. svazek. ISBN 978-80-7419-249-4.**
4. **MARUŠKA, Zdeněk. Ekonomika kolapsu: příčiny terorismu a migrační krize. První vydání. Olomouc: Zdeněk Maruška, 2016, 49 s. ISBN 978-80-260-9796-9.**
5. **PALÁT, Milan. Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii. Vyd. 1. Ostrava: KeyPublishing, 2014, 71 s. Monografie. ISBN 978-80-7418-228-0.**
6. **PALÁT, Milan. Ekonomické aspekty mezinárodní migrace: teorie a praxe v Evropské unii. Vyd. 1. Ostrava: KeyPublishing, 2013, 92 s. Monografie. ISBN 978-80-7418-161-0.**
7. **SCHEU, Harald Christian a Ednan ASLAN. Migrace a kulturní konflikty. Vyd. 1. Praha: Auditorium, 2011, 322 s. ISBN 978-80-87284-07-0.**

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Kresálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku migrace a je rozdělena do dvou částí. Teoretická část mapuje základní pojmy spojené s migrací, legislativu, příčiny a historický vývoj migrace. V praktické části práce je provedeno dotazníkové šetření, které se stalo východiskem pro sestavení seznamu rizik. Tato rizika jsou pomocí metody KARS, která je založená na souvztažnosti rizik, analyzována a zhodnocena. Cílem diplomové práce je identifikace rizik migrace, jejich analýza včetně stanovení návrhů a opatření ke snížení a eliminaci.

Klíčová slova: migrace, mezinárodní ochrana, azyl, integrace, hrozby, rizika, KARS

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the issue of migration and is divided into two parts. The theoretical part deals with basic concepts related to migration, legislation, causes and historical development of migration. In the practical part of the thesis there is a questionnaire survey done what became the basis for the list of risks. These risks are analyzed and evaluated by using KARS method, which is based on risk correlation. The aim of this diploma thesis is to identify migration risks, their analysis, including the identification of proposals and measures for reduction and elimination.

Keywords: migration, international protection, asylum, integration, threats, risks, KARS

Děkuji za užitečnou metodickou pomoc, odborné vedení, cenné připomínky PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi při zpracování diplomové práce.

Rovněž bych ráda poděkovala mé rodině za podporu a trpělivost po celou dobu studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 MIGRACE	11
1.1 LEGÁLNÍ MIGRACE	11
1.2 VYMEZENÍ POBYTU CIZINCE V ČR.....	12
2 LEGISLATIVA A DOKUMENTY V OBLASTI MIGRACE A MEZINÁRODNÍ OCHRANY	14
3 MEZINÁRODNÍ OCHRANA	16
3.1 AZYL.....	16
3.1.1 Průběh správního řízení o udělení azylu	16
3.2 DOPLŇKOVÁ OCHRANA	17
3.3 REPATRIACE A VYHOŠTĚNÍ.....	17
3.4 SYSTÉM SPOLEČNÉ EVROPSKÉ AZYLOVÉ POLITIKY (CEAS)	17
3.5 FRONTEX – EVROPSKÁ POBŘEŽNÍ STRÁŽ	18
4 PŘÍČINY MIGRACE OBYVATEL	20
4.1 MIGRAČNÍ TEORIE ANEBO PROČ LIDÉ MIGRUJÍ?.....	21
4.2 SÍLY „PUSH“ A „PULL“	21
5 INTEGRACE	22
5.1 MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI	23
5.2 KULTURNÍ INTEGRACE	24
6 HISTORICKÝ VÝVOJ	25
6.1 MEZIVÁLEČNÉ ČESKOSLOVENSKO	26
6.2 OBDOBÍ 1938-1989	27
6.3 MIGRACE PO ROCE 1989.....	27
6.4 SCHENGEN A MIGRAČNÍ KRIZE.....	28
7 UKAZATELE MIGRACE	29
7.1 CÍLOVÁ ZEMĚ	30
8 SOUČASNÁ MIGRAČNÍ KRIZE	31
8.1 PŘEROZDĚLOVÁNÍ MIGRANTŮ – MIGRAČNÍ KVÓTY.....	32
8.1.1 První dočasný mechanismus rozdělování (40 000 osob)	33
8.1.2 Druhý dočasný mechanismus (120 000 osob)	33
8.1.3 Kvóty a praxe	34
9 DOPADY MIGRACE	35
9.1 EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ DOPADY	36
9.2 TRESTNÁ ČINNOST.....	37
9.3 TERORISMUS	38
9.4 NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2017	40
PRAKTICKÁ ČÁST	41
10 ANALÝZA RIZIK	42

10.1	IDENTIFIKACE HROZEB	42
11	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	43
11.1	ANALÝZA A VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	56
12	SEZNAM RIZIK	60
13	METODA KARS.....	61
13.1	VÝPOČET KOEFICIENTŮ AKTIV A PASIV	62
14	NÁVRHY DOPORUČENÍ A OPATŘENÍ.....	69
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77
	SEZNAM TABULEK.....	78
	SEZNAM PŘÍLOH.....	79

ÚVOD

„Věz, že budoucnost není fixní anebo stabilní, ale mění se, jako příčina přináší dále následek. Podívej se na příčinu, kterou přineseš do bytí a určitě uvidíš, že všechno je následek.“

Hermes Trismegistos

Migrace obyvatel není žádným novodobým fenoménem. Setkáváme se s ní již po staletí. První stěhování obyvatel probíhalo již ve středověku. Je přirozenou součástí lidstva. Lidé se stěhují za prací, za studiem, za příbuznými či za lepším životem. Po událostech v roce 1989, vstupem České republiky do Evropské unie, a rokem 2007, vstupem ČR do schengenského prostoru, se ČR musela a musí vyrovnávat s příchodem lidí z cizích zemí. Cizinci si s sebou přináší svoji kulturu, zvyky, svůj způsob života, svůj temperament. Integrují se do naší společnosti, která je musí akceptovat. Může se zdát, že naši zemi obohatí, ale přináší s sebou i spoustu rizik. S těmito riziky se musí cílová země též vypořádat.

Současná migrační vlna se diametrálně liší od všech předchozích. Do Evropy se stěhuje obrovská masa lidí ze zcela odlišného kulturního prostředí. V médiích vídáme obrázky mladých lidí, převážně mužů, kteří se rozhodli k tomuto kroku. Přicházejí zejména z Afriky a Blízkého východu. Jaké mají k tomu důvody? Dokážou se sžít s evropskou kulturou? Jsou schopni zde pracovat? Co jejich rodiny, přijdou později? Dokáže Evropa tolik lidí pojmout? Evropská unie zastává postoj smířlivé proimigrační politiky. Vidí v migrantech nový potenciál, který pomůže odvrátit stárnutí populace. Příliv vzdělanosti, nové pracovní síly.

Téma diplomové práce – Bezpečnostní aspekty migrace - jsem si zvolila z několika důvodů. Jeden z hlavních důvodů je moje reakce na narůstající migraci. Žiji v příhraniční oblasti, pracuji v Břeclavi, kde se s migranty setkávám při každodenní cestě do práce. Není mi lhostejný osud mých dětí ani stav země, v jaké budou žít, a jaké prostředí jim přenecháme. A jak uvádí ve svém citátu pan Hermes Trismegistos, budoucnost není stabilní. Následek má vždy nějakou příčinu. A my bychom se měli pokusit ovlivnit příčinu, aby následek nebyl fatální pro naši zemi.

Teoretická část diplomové práce předkládá zpracování odborné literatury k dané problematice. Je zde uvedena základní legislativa vztahující se ke vstupu a pobytu cizinců, rozdělení mezinárodní ochrany. Samostatná kapitola řeší příčinu migrace.

Průzkumné šetření veřejnosti je provedeno pomocí dotazníku v praktické části práce. Dále je zde sestaven seznam identifikovaných rizik a provedena analýza rizik pomocí metody KARS, která využívá souvztažnosti rizik. V závěrečné části práce jsou navržena opatření a doporučení ke snížení či eliminaci dopadu rizik.

TEORETICKÁ ČÁST

1 MIGRACE

Migrace (lat. migratio) – mechanický pohyb obyvatelstva, přesunutí z jedné oblasti do jiné. Jde o pohyb v rámci státu, ale také o pohyb lidí přes hranice státu, při kterém se trvale změní pobyt osob. [1]

Pojem migrace lze v češtině vyjádřit také slovem stěhování. Může být zamýšleno jako pohyb dočasný nebo jako trvalý a může být chápán jako pozitivní změna, nebo jako vynucené rozhodnutí, může být realizována jako transfer člověka proti jeho vůli. Migrace znamená změnu teritoria, přesun člověka na jiné místo, který vyvolává řadu důsledků, jak pro místo odkud dotyčný odešel, tak pro nové místo pobytu. [2]

Na začátku je důležité odlišit „migraci“ jako termín a „migraci“ jako proces. Migrace jako termín v obecném pojetí představuje přesun, stěhování obyvatel v různě vymezeném geografickém prostředí, které je determinováno příčinou pro takový krok. Migraci jako proces je třeba chápat jako komplexní fenomén, který je vyvolán určitými příčinami, ovlivňován mnoha faktory, prochází určitým vývojem a promítá se do různých důsledků. [3]

1.1 Legální migrace

Migraci můžeme dělit podle různých kritérií. Rozlišujeme:

- Přirozený pohyb obyvatelstva – reprodukce, přirozená obnova výměnou generací,
- Mechanický pohyb obyvatelstva – stěhování, prostorové přemísťování obyvatelstva.[1]

Mechanický pohyb obyvatelstva dále členíme:

- Vnitřní migrace – stěhování se uskuteční v rámci území jednoho státu.

Stěhování se v rámci okresu, z obce do obce – vnitřně okresní.

Stěhování mezi obcemi dvou okresů – mezi okresní.

Horizontální migrace

Vertikální migrace

Důvodem vnitřní migrace jsou především lepší pracovní podmínky, kvalita života, vzdělání, občanská vybavenost.

- Mezinárodní – kdy stěhování překročí hranice státu

Emigrace - vystěhování

Migrace - přistěhování

Z pohledu migranta rozpoznáváme:

- dobrovolnou migraci – můžeme sem zařadit i reemigraci – proces stěhování dávnějších migrantů, kteří se po určitém čase nepřítomnosti vracejí do krajiny svého původu.
- nedobrovolnou migraci, násilnou, vynucenou - kdy jsou lidé donuceni k přesídlení veřejnou mocí, plánované vysídlení oblasti za účelem zachránit lidi před katastrofou

Z hlediska početnosti migrantů:

- individuální migrace
- skupinová migrace – masový nebo hromadný odchod – exodus.

Uvedené typy migrace patří mezi legální migraci.

V případě, že jde o nedovolené překročení státních hranic, hovoříme o migraci nelegální, která je předmětem šetření mezinárodních kriminalistických organizací. [1;2]

1.2 Vymezení pobytu cizince v ČR

Pobyt cizinců v ČR se řídí zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a zčásti také zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších úprav.

Cizincem se podle zákona rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. Vstup, pobyt a vycestování z území České republiky je v kompetenci Policie ČR, Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR. [4]

V anglických textech jsou ekvivalentem pojmu „státní občanství“ výrazy „citizenship“, ale také „nationality“ (významový posun druhého výrazu). Okamžikem nabytí státního občanství České republiky sledovaná osoba přestává být v České republice cizincem, a dostává se tak mimo okruh osob zahrnutých do „Koncepce“. Taková osoba se naopak stává případně součástí příslušné národnostní menšiny a středem zájmu organizací a institucí pečujících o život národnostních menšin v ČR. [1]

Pro případy, kdy je nutné určit státní občanství cizince, který má občanství více států, SCP určí dominantní občanství cizince podle předložených dokumentů.

Imigrant – přistěhovalec – osoba, která se přistěhovala na určité území.

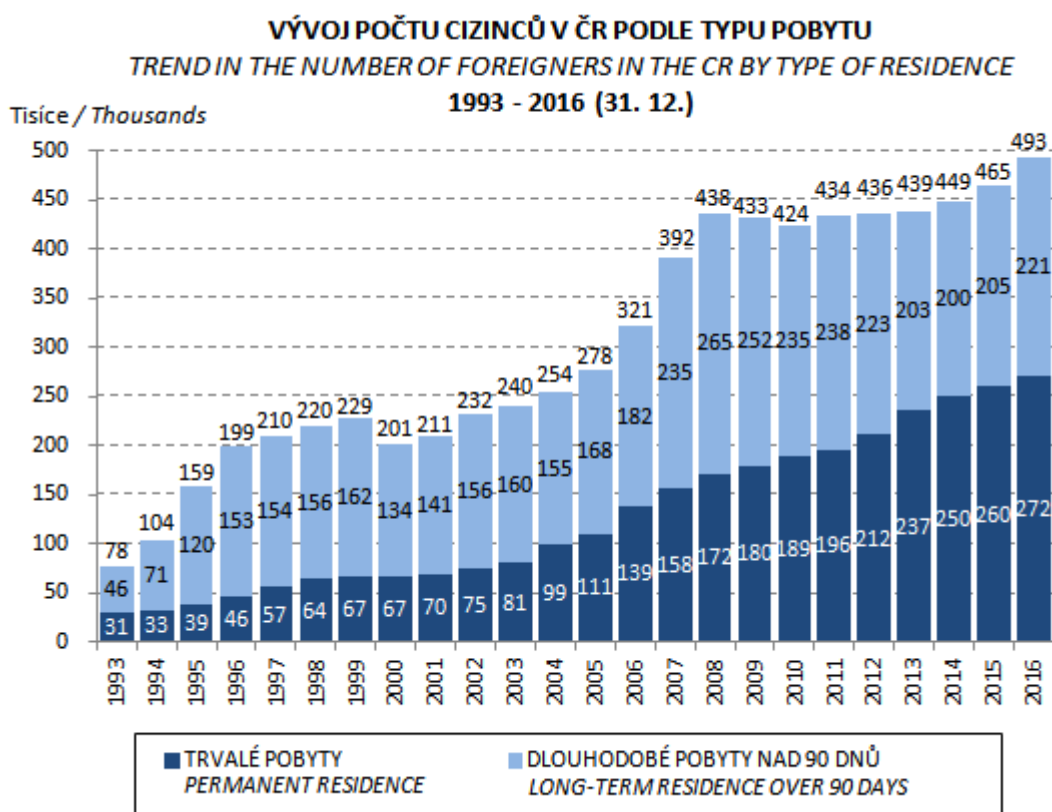
Emigrant – osoba, která se vystěhovala z určité územní jednotky.

Trvalý pobyt – průkaz o povolení k pobytu se vydává s dobou platnosti na 15 let. Povolení k trvalému pobytu bez předchozího nepřetržitého pobytu na území je vydáváno v souladu s mezinárodními dokumenty o lidských právech zejména za účelem sloučení rodiny. [4]

Přechodný pobyt

Krátkodobé vízum do 90 dnů je udělováno zastupitelským úřadem na žádost cizince. Doba platnosti je 180 dnů, celková délka pobytu nesmí překročit 90 dnů.

Dlouhodobý pobyt nad 90 dnů uděluje policie a vydává zastupitelský úřad na žádost cizince za účelem vyžadujícím pobyt delší nežli 90 dnů. Dlouhodobě je cizinec oprávněn pobývat na území ČR po dobu stanovenou vízem. [4;5]

Obrázek 1. Cizinci podle typu pobytu [6]

V grafu můžeme pozorovat plynulý nárůst cizinců s trvalým pobytem i dlouhodobým pobytem nad 90 dnů, data pravidelně zveřejňuje Český statistický úřad.

2 LEGISLATIVA A DOKUMENTY V OBLASTI MIGRACE A MEZINÁRODNÍ OCHRANY

Pobyt cizinců na území ČR

- Zákon č. 326/1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení č. 208/1993 o Úmluvě o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícím se právního postavení uprchlíků
- Zákon č. 221/2003 Sb. o dočasné ochraně cizinců [7]

Obecné normy

- Listina základních práv a svobod (usnesení předsednictva České národní rady č.2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.)
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (Sdělení FMZV č. 209/1992 Sb.)
- Úmluva o právech dítěte (Sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.)
- Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a na ni navazující Newyorský protokol z roku 1967 (publikováno pod č. 208/1993 Sb.), tzv. Ženevská úmluva [7]

Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky:

- Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, ve znění pozdějších úprav
- Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, ve znění pozdějších předpisů [7]

- Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, ve znění nařízení Rady (ES) č. 380/2008
- Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních dokladech vydávaných členskými státy
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex).
- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex)
- Zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic)
- Směrnice Rady 2001/40/ES ze dne 28. května 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí
- Směrnice Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu
- Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny
- Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty [7]

3 MEZINÁRODNÍ OCHRANA

Mezinárodní ochrana, kterou Česká republika uděluje, představuje azyl a tzv. doplňková ochrana. Obě formy se od sebe zásadně liší a žadateli může být udělena vždy pouze buď jedna, nebo druhá. Nelze být zároveň azylantem i držitelem doplňkové ochrany. [2]

3.1 Azyl

Azyl – představuje ochranu pro cizince, kteří z důvodu náboženského, rasového, politického či jiného se nechtějí nebo nemůžou vrátit do státu, z kterého pocházejí. [1]

Pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu musí žadatel naplnit dvě podmínky – být pronásledován, potažmo mít odůvodněný strach z pronásledování (první podmínka) a to z tzv. azylově relevantních důvodů, tedy z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (druhá podmínka). Obě podmínky musí být splněny současně. [2]

Gestorem za problematiku mezinárodní migrace a azylu v České republice, a to jak na úrovni – koncepční, tak i realizační, je Ministerstvo vnitra České republiky. Úsekem Ministerstva vnitra ČR, který zodpovídá za výkon úkonů v oblasti azylu, uprchlictví, koncepce imigrační politiky a schengenské spolupráce je odbor azylové a migrační politiky. [4]

Průběh řízení o udělení azylu upravuje zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zvláštním institutem, který je v praxi využíván jen výjimečně, je tzv. humanitární azyl. Ten může být, opět v případech hodných zvláštního zřetele, udělen kterémukoliv žadateli o mezinárodní ochranu. Tedy i v případech, kdy žadatel podmínky pro udělení „klasického“ azylu či doplňkové ochrany nesplňuje. [2]

3.1.1 Průběh správního řízení o udělení azylu

Zahájení správního řízení je vázáno na prohlášení cizince, který žádá o udělení azylu. Toto prohlášení lze učinit na hraničním přechodu, v přijímacím středisku, v záchytných zařízeních pro cizince, ve zdravotnickém zařízení v průběhu hospitalizace nebo ve vězení. Cizinec má povinnost dostavit se do 24 hodin od prohlášení do přijímacího střediska, kde podá žádost o udělení mezinárodní ochrany. [5]

V žádosti o azyl se zjišťují důvody, které vedly k odchodu ze země, faktografické údaje o cizinci a jeho rodině. Celé řízení je vedeno v mateřském jazyce žadatele nebo s jeho souhlasem v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Náklady na tlumočníka hradí stát. [5]

3.2 Doplnková ochrana

Druhou formou mezinárodní ochrany, kterou může žadatel získat, je tzv. doplňková ochrana. Podle § 14a azylového zákona doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. [4]

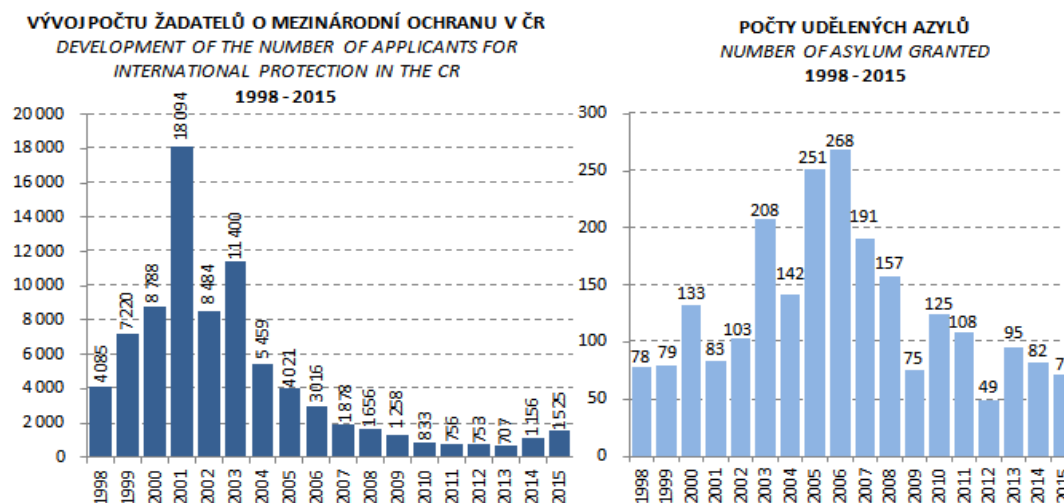
3.3 Repatriace a vyhoštění

V případě, že byla žádost o udělení mezinárodní ochrany neúspěšná a daný cizinec již nevlastní žádný jiný titul, který by ho opravňoval k pobytu na území České republiky, přichází na řadu vycestování ze země. Může mít dvě podoby – dobrovolnou a nedobrovolnou.

Repatriace neboli dobrovolné navrácení do země původu je považováno za více preferovanou a méně problematickou možnost. Může požádat o úhradu nákladů spojených s navrácením. Tato možnost je časově omezena. Úspěšným žadatelům o repatriaci poskytne Česká republika poradenství, asistenci při odjezdu a může zabezpečit i letenky. V případě neúspěšného žadatele o repatriaci, je povinen vycestovat z České republiky na vlastní náklady a do stanovené lhůty. Pokud Českou republiku neopustí, stává se jeho pobyt ilegální. [2]

3.4 Systém společné evropské azylové politiky (CEAS)

Na větším sladění azylové politiky na celoevropské úrovni se pracuje již od roku 1999. Záměrem je urychlit azylové procedury a provozovat je ve všech zemích Unie stejně kvalitně. K ambicím společné azylové politiky patří zajistit důsledné materiální podmínky pro život azylantů včetně bydlení a usnadnit tím jejich integraci. [8]

Obrázek 2. Vývoj žadatelů o mezinárodní ochranu [9]

3.5 Frontex – evropská pobřežní stráž

Evropská agentura pro operativní spolupráci pro zabezpečení vnějších hranic členských států EU (zkráceně Frontex) vznikla 26. října 2004 v souvislosti se zřízením schengenského prostoru a začala fungovat od 1. května 2005. Agentura se měla soustředit na organizaci spolupráce při kontrole hranic. S původním rozpočtem 370 000 tisíc eur a s účastí sedmi členských zemí EU byla ve skutečnosti koncipována pro řešení nanejvýš drobných lokálních problémů. Masivní vlna migrace ukázala nefunkčnost Frontexu v krizových situacích. V polovině prosince 2015 proto oznámila Evropská komise svůj záměr zřídit společnou evropskou pobřežní a pohraniční stráž s širšími pravomocemi, než jakými byl Frontex. Ochranu vnějších schengenské hranice by mělo podle tohoto rozhodnutí zabezpečit 1500 pohraničnicků, což bylo označeno za nedostačující vzhledem k celkové délce těchto hranic. Bylo rozhodnuto zvýšit rozpočet na 142 milionů eur. Návrh podpořila většina členských států Evropské unie. Přihlásila se k němu také česká vláda. [8]

Země / Období	Žadatelé o azyl									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
EU (28 zemí)	225 150	263 835	259 630	309 040	335 290	431 090	626 960	1 322 825	1 260 910	705 705
Eurozóna (19 zemí)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Belgie	15 165	21 615	26 080	31 910	28 075	21 030	22 710	44 660	18 280	18 340
Bulharsko	745	855	1 025	890	1 385	7 145	11 080	20 365	19 420	3 695
Česká republika	1 645	1 235	775	750	740	695	1 145	1 515	1 475	1 445
Dánsko	2 350	3 720	5 065	3 945	6 045	7 170	14 680	20 935	6 180	3 220
Německo	26 845	32 910	48 475	53 235	77 485	126 705	202 645	476 510	745 155	222 560
Estonsko	15	40	35	65	75	95	155	230	175	190
Irsko	3 855	2 680	1 935	1 290	955	945	1 450	3 275	2 245	2 930
Recko	19 885	15 925	10 275	9 310	9 575	8 225	9 430	13 205	51 110	58 650
Španělsko	4 515	3 005	2 740	3 420	2 565	4 485	5 615	14 780	15 755	31 120
Francie	41 840	47 620	52 725	57 330	61 440	66 265	64 310	76 165	84 270	99 330
Chorvatsko	:	:	:	:	:	1 075	450	210	2 225	975
Itálie	30 140	17 640	10 000	40 315	17 335	26 620	64 625	83 540	122 960	128 850
Kypr	3 920	3 200	2 875	1 770	1 635	1 255	1 745	2 265	2 940	4 600
Lotyšsko	55	60	65	340	205	195	375	330	350	355
Litva	520	450	495	525	645	400	440	315	430	495
Lucembursko	455	480	780	2 150	2 050	1 070	1 150	2 505	2 160	2 430
Maďarsko	3 175	4 665	2 095	1 690	2 155	18 895	42 775	177 135	29 430	3 390
Malta	2 605	2 385	405	1 890	2 080	2 245	1 350	1 845	1 930	1 840
Nizozemsko	15 250	16 135	15 100	14 590	13 095 ^(b)	13 060	24 495	44 970	20 945	18 210
Rakousko	12 715	15 780	11 045	14 420	17 415	17 500	28 035	88 160	42 255	24 715
Polsko	8 515	10 590	6 540	6 885	10 750	15 240	8 020	12 190	12 305	5 045
Portugalsko	160	140	155	275	295	500	440	895	1 460	1 750
Rumunsko	1 175	960	885	1 720	2 510	1 495	1 545	1 260	1 880	4 815
Slovensko	255	190	240	355	295	270	385	275	1 310	1 475
Slovensko	895	805	540	490	730	440	330	330	145	160
Finsko	3 670	4 910	3 085	2 915	3 095	3 210	3 620	32 345	5 605	4 990
Švédsko	24 785	24 175	31 850	29 650	43 855	54 270	81 180	162 450	28 790	26 325
Spojené království	:	31 665	24 335	26 915	28 800	30 585	32 785	40 160	39 735	33 780
Island	70	35	40	75	115	125	170	345	1 125	1 085
Lichtenštejnsko	20	280	105	75	70	55	65	150	80	150
Norsko	14 395	17 125	10 015	8 990	9 675	11 930	11 415	31 110	3 485	3 520
Švýcarsko	16 520	15 900	15 425	23 615	28 400	21 305	23 555	39 445	27 140	18 015
Černá Hora	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Makedonie	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Albánie	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Srbsko	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Obrázek 3. Žadatelé o azyl [10]

4 PŘÍČINY MIGRACE OBYVATEL

Pro pochopení procesu (mezinárodní) migrace je nezbytné zabývat se nejen jejími ekonomickými faktory, ale i jinými souvislostmi s výsledky bádání v dalších společenskovedních oborech, neboť přístupy k posuzování příčin migrace jsou neekonomického a ekonomického charakteru. Při pochopení motivace k migraci, je třeba vycházet z pochopení individuálních podmínek, které souvisí nejen s ekonomickými důvody, ale právě také s neekonomickými faktory (politickými, sociálně ekonomickými, náboženskými a kulturními aj.). [3]

Neekonomické faktory:

- Přírodní – klimatické (hladomory) a jiné přírodní katastrofy (zemětřesení, hurikány, humanitární kontext),
- Demografické – nerovnoměrné rozmístění osídlení obyvatelstva ve světovém hospodářství,
- Politické, včetně historických, náboženských a kulturních aspektů (občanská válka, etnické ozbrojené konflikty).

Pohyb obyvatel je vyvolán velmi obtížnou až dramatickou vnitropolitickou situací. Dopady zahraničně politického vývoje na zemi původu a status migranta jsou pak posuzovány podle pravidel a norem mezinárodního práva. Z tohoto pohledu je odlišována legální migrace při respektování pravidel mezinárodního práva a nelegální migrace, kdy se migranti snaží o vstup do jiné země (tranzitní nebo cílové) bez zajištění jakýchkoliv podmínek pro jejich přesun potřebných. Zvláštní formou je migrace nucená, ať je vyvolána mimořádnými příčinami různého původu. V druhé polovině 20. století byl proto vedle termínu migrant zaveden termín uprchlík. To však neznamená, že pouze uprchlík má v hostitelské zemi žádat o azyl. [3]

Ekonomické faktory

- rozdílná úroveň ekonomické, průmyslové a technologické vyspělosti jednotlivých regionů a ekonomik ve světovém hospodářství,
- v důsledku procesu globalizace,
- snaha o zvýšení kvalifikační úrovně a výhodnějšího uplatnění dosažené kvalifikace

- zlepšení ekonomické a sociální situace vlastní rodiny v zemi hostitelské i v zemi původu [3]

4.1 Migrační teorie anebo proč lidé migrují?

Migrace zejména v západní Evropě a v USA podněcovala vědeckou veřejnost, aby si kladla otázku, proč lidé migrují a jakými zákonitostmi se jejich migrační pohyb řídí.

První a dodnes často citovaná migrační teorie vznikla ve Spojeném království. Ekonomiku chápe jako účel a prostředek společenského pohybu. Vnímá ji jako samoregulační mechanismus, řídící se nabídkou a poptávkou, kde technologický pokrok, nabídka a poptávka způsobuje i pohyb pracovních sil. [2]

V oblasti neoklasických teorií migrace má význačné postavení Ernst Georg Ravenstein, geograf, topograf a statistik. Ve svých textech uvádí, že se migrace nedají s jistotou předpovídat a nepodléhají jednoznačným zákonům. Vychází z představy práce a zisku jako hlavní motivační činitel migrace. Ravenstein zvyšující se podíly migrace považuje za pozitivní a říká „Migrace znamená život a pokrok, populace bez pohybu stagnaci.“ (Ravenstein, 1889). [2]

4.2 Síly „Push“ a „Pull“

Koncepce push-pull vychází z toho, že pokud známe důvody, proč lidé migrují, a podmínky ve zdrojových a cílových destinacích, pochopíme též, kdy a kam lidé budou emigrovat. Aby došlo k migraci, musí být přitažlivé a odpudivé síly určité intenzity. Tyto síly nemusí být symetrické. Mohou převládat prvky vypuzující, například při přírodních katastrofách, válkách, převratech, kdy jedinec prchá, aniž by věděl kam, a teprve postupně zváží, kde zakotví. Naopak mohou převládat i přitahující faktory, kdy jedinec opouští svoji zdrojovou destinaci, například za vzděláním, aniž by ho něco výrazně vypuzovalo. [2]

Síly push a pull se staly výchozím konceptem i pro Everetta S. Lee v roce 1966. Leo věnuje pozornost i tomu, co může podněty k migraci ovlivnit:

- Migrace může být součástí životního cyklu, a proto mohou v určitých společnostech migrovat určité věkové kategorie více než jiné,
- Odchod do zahraničí může být chápán jako životní úspěch a v daných společnostech na migrační podněty reagují především ctižádostiví lidé. [2;21]

5 INTEGRACE

Politika integrace cizinců je vnímána jako nedílná součást legální migrační politiky, a musí tedy na vývoj migrace reagovat. Politika integrace cizinců bude nadále zaměřena nejen na podporu začlenění legálně pobývajících cizinců do společnosti, ale zejména na prevenci případných problémů v oblasti imigračních komunit a jejich vztahu s majoritou. Cílem všech aktivit integrační politiky je předcházet vytváření uzavřených komunit imigrantů, společenské izolaci a sociálnímu vyloučení cizinců. Cílem je zachování sociální soudržnosti a harmonické nekonfliktní soužití všech obyvatel země. [11]

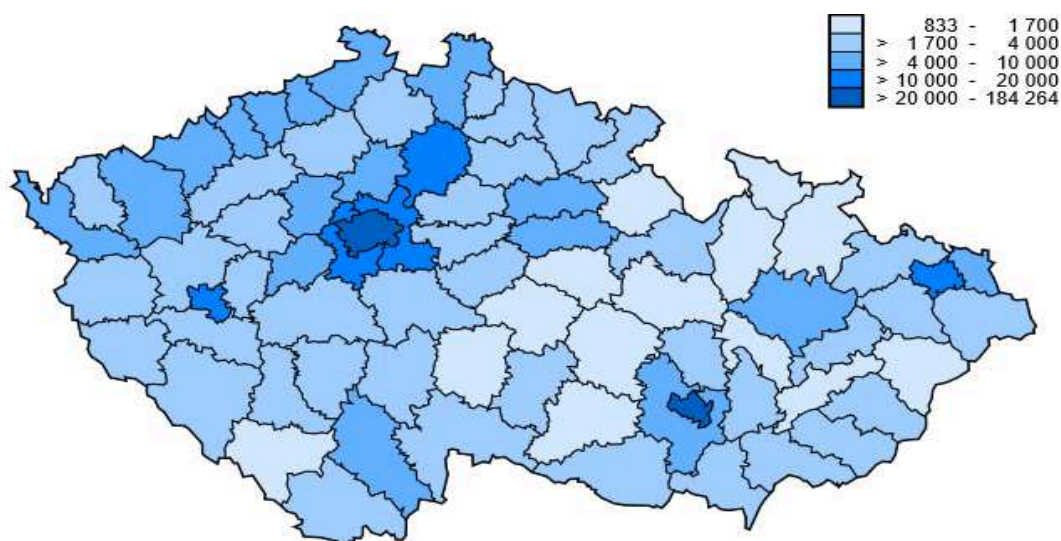
Politika integrace cizinců bude nadále spočívat především na principech:

- praktické spolupráce všech, kdo mohou přispět k úspěšnému průběhu integrace,
- efektivity integračních opatření,
- zvyšování informovanosti všech aktérů v procesu integrace,
- jasných a uchopitelných výsledků všech integračních aktivit,
- nových nástrojů (přímá spolupráce s obcemi),
- podpory rozvoje občanské společnosti - zejména pak v regionech v souvislosti s vytvářením regionálních integračních center. [11]

Priority integrace cizinců

Cílená specifická opatření, která mají sloužit jako klíčové předpoklady úspěšné integrace cizinců v ČR, jsou:

- znalost českého jazyka cizinci
- ekonomická soběstačnost cizince
- orientace cizince ve společnosti
- vzájemné vztahy cizinců a majoritní společnosti. [11]

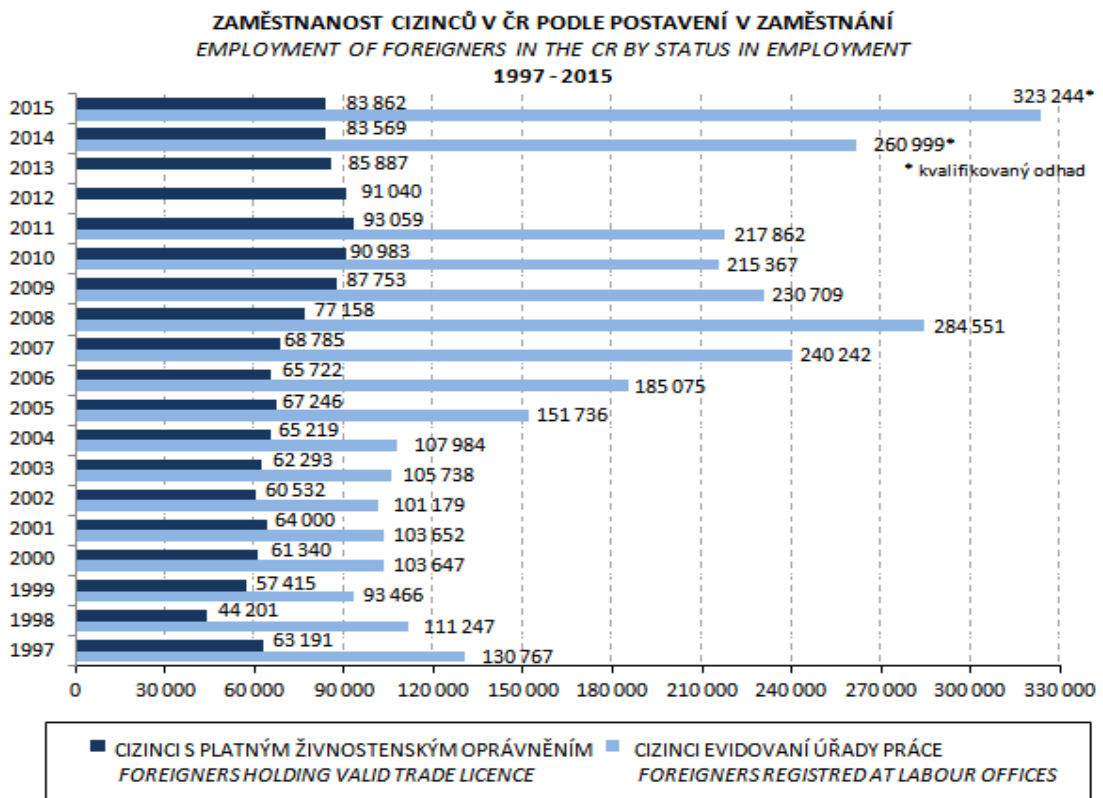

Obrázek 4. Počet cizinců dle okresů k 31. 12. 2016 [12]

5.1 Míra nezaměstnanosti

Jedním ze zásadních integračních indikátorů je míra nezaměstnanosti, neboť zaměstnání je považováno za klíčový mechanismus integrace. Cizinci v Česku pracují nejčastěji ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví, obchodě, ale vykonávají také tzv. profesní, vědecké a technické činnosti. Celkově je více než polovina zahraniční pracovní síly zaměstnána, nebo podniká v primárních a sekundárních odvětvích. Lze totiž usuzovat, že velký počet cizinců je zaměstnán na špatně placených místech s nízkým společenským statutem, navíc v sektorech, které více podléhají krizím. Tuto skutečnost lze vnímat jako spíše nepříznivou podmínku pro integraci migrantů. Zajímavým integračním indikátorem by mohlo být srovnání míry využívání sociálních dávek cizinci a českými občany, avšak pro konstrukci nejsou standardně dostupné podpůrné údaje. [9]

Pro uplatnění na trhu práce a případný pozitivní přínos pro ekonomiku bude u migrantů záležet na jejich vzdělání. Lze předpokládat, že vysokoškolsky vzdělaný imigrant může mít na produktivitu země, čistý přínos pro rozpočet země a menší riziko kriminality pozitivní dopad než méně vzdělaný, či nevzdělaný migrant. V případě masové migrace ze Sýrie, Iráku apod. lze předpokládat, že vzdělanost migrantů bude na nízké úrovni vzhledem k míře gramotnosti obyvatel v jednotlivých zemích. [13]

Obrázek 5. Zaměstnanost cizinců [14]

5.2 Kulturní integrace

Kulturní dimenzi integrace lze nejlépe studovat prostřednictvím empirického výzkumu životního stylu migrantů, jejich postojů a hodnot. Jednou z nich je kriminalita. Vyšší míra kriminality může signalizovat nepřijetí základních společenských norem a pravidel. Druhým možným indikátorem popisujícím kulturní sféru integračního procesu je demografické chování (např. míra plodnosti či mimomanželská plodnost). Významným znakem kulturní integrace je znalost jazyka přijímacího státu. [9]

Kolik toho imigranti ze Středního východu nebo z Afriky vědí o Evropě? Pravděpodobně ne moc. V Evropě šly cestopisy od středověku „na dračku“, třeba v osmanské říši svět nevěřících nikoho nezajímal. Zájem o „ty druhé“, díky kterému vznikla třeba etnografie, orientalistika, afrikanistika atd., v arabském světě není zdaleka takový jako v Evropě. V celém arabském světě se za tisíc let nepřeložilo tolik knih, kolik se jich do španělštiny přeloží za jediný rok. Pozitivní přístup ke vzdělání je přitom klíčovým předpokladem k integraci a ekonomického úspěchu. [15]

6 HISTORICKÝ VÝVOJ

Pro pochopení mnoha současných problémů je nutné nastínění dlouhodobého vývoje. Tato problematika je samozřejmě spjata s celkovým správním a právním systémem. České země, umístěné ve středu Evropy, byly po celou historii i prehistorii ovlivňovány migračními vlnami v Evropě. Slovanské obyvatelstvo se usadilo v českých zemích podle současných názorů v šestém století a od té doby zde představuje vždy početní většinu. V těchto dobách byly migrace poměrně časté, nejednou měly i podobu nuceného, či přímo násilného přivádění obyvatelstva třeba z Polska. Klíčová je však pro české země migrace ze západu (tedy z německého prostředí). Mnohem početnější a také obvykle kulturně vyspělejší obyvatelstvo, které bude jednou německým národem, se prosazuje i na málo zalidněném východě, a to nejen v českých zemích. Již před velkou německou kolonizací tak přicházejí menší skupiny i do českých zemí třeba jako obchodníci či kněží. Z právního hlediska je zajímavé, že stát – tedy tehdy hlavně panovník, později stavy – projevoval o skupiny přistěhovalců značný zájem, protože v nich viděl zdroj nemalých zisků. [16]

Vedle drobnějších skupin Valonů, Vlámů či Židů, které ovlivnily české země jen omezeně, probíhala v celé středo-východní Evropě zhruba od 12. století velká německá kolonizace. Ta vedla k situaci existující často až do roku 1945, kdy mnohé regiony byly dvojjazyčné, třeba česko- (nebo také např. polsko-, maďarsko-, slovensko-) německé. [16]

Od 13. a 14. století, kdy vznikla v českých zemích početná německá menšina, zasáhla tento region celá řada dalších migrací – složité přesuny Židů, příchod Valachů, asi od 14. století se objevují Romové, v 17. století Irové i mnohé menší skupiny, avšak klíčový je vždy poměr česko-německý. Přistěhovalectví je osobami česky nacionálně cítícími považováno za riziko, ne-li přímo za hrozbu národní existence. [16]

Na druhé straně pak zejména po Bílé hoře odchází víceméně pod nátlakem do ciziny mnoho Čechů, kteří se již nevrátí a jejich potomci se asimilují. Asimilace je ostatně obvyklá i u početných pozdějších českých migrantů z ekonomických důvodů. Emigrace zde tedy má význam oslabení či přímo ohrožení vlastního národa. I tento aspekt je mimořádně důležitý pro pochopení dokonce i současných názorů v ČR na problém migrací. Emigrace je obvykle chápána jako ztráta, lidé „opouštějící vlastní národ“ dobrovolně jsou chápáni leckdy téměř jako zrádci. [16]

Důležitou skutečností výrazně ovlivňující myšlení Čechů, ale i Poláků, Maďarů, zčásti i Němců je neexistence vlastních kolonií, kam by odcházela část národa. Typicky

pro Angličany, Španěly, Portugalce i některé další národy nebyla emigrace žádnou národní ztrátou, ale naopak šířením vlastního jazyka, kultury a často přímo i vlastní moci. K problému přistěhovalectví v českých zemích je třeba také upozornit na určitou uzavřenost české společnosti, která není příliš zvyklá na cizince i osoby s odlišným způsobem života. Příčin je několik. Od 18. století je množství přistěhovalců do českých zemí minimální, a navíc šlo často o osoby z nacionálního hlediska „bezrizikové“, tedy Čechy vracející se třeba z Volyně, Chorvatska či Vídně zejména po první a druhé světové válce, Slováky migrující do českých zemí po roce 1945, případně i v podstatně národně nevyhraněné Romy, kteří se měli asimilovat. Počet cizích občanů žijících v českých zemích byl až do devadesátých let 20. století zcela minimální. [16]

Na konci monarchie, tedy zejména na počátku dvacátého století před vypuknutím první světové války se projevuje na rozdíl od starší doby masová emigrace do ciziny, hlavně do zámoří. Celkový rozsah vystěhovalectví do roku 1914 byl značný: podle odhadů se z českých zemí vystěhovalo cca 1,2 milionu osob – do USA cca 400 tisíc, do Dolních Rakous (hlavně Vídeň) cca 400tisíc, do Německa 200 tisíc, další do Uherska, Ruska na Balkán. [16]

6.1 Meziválečné Československo

Vytvoření nového Československého státu znamenalo v otázkách občanství poměrně výrazný zlom, i když na skutečnosti, že z tohoto regionu odcházelo mnoho ekonomických vystěhovalců, zatímco přistěhovalectví bylo jen minimální, se změnilo jen málo. Nový stát se musel vypořádat s otázkou, kteří obyvatelé vůbec získají občanství republiky, o něž byl poměrně zájem. Výrazný vliv měla skutečnost, že nový národní stát částečně podporoval reemigraci Čechů a Slováků – z Rakouska, Německa, ale i USA a nyní sovětského Ruska. I přes návrat části Čechů však stále převládala emigrace, i když poněkud zeslábla, došlo i k jisté reorientaci, protože USA v polovině dvacátých let omezily přistěhovalectví. V meziválečné demokratické ČSR se tedy, přes stále výrazně převládající ekonomickou emigraci, již setkáváme s problémy typickými pro západní země zejména od šedesátých let a to s otázkou politických uprchlíků, nejdříve hlavně ze sovětského Ruska, později i Německa, ale i Polska a Rakouska. Objevují se snahy chránit domácí trh práce před přistěhovalci, a to dokonce ještě před velkou hospodářskou krizí. [16]

6.2 Období 1938-1989

Zcela jiný charakter dostaly migrace obyvatelstva v době nesvobody v období 1938-1989. Na rozdíl od demokratické první ČSR a liberálního pojetí na konci monarchie nyní opět přichází doba útěku z politických důvodů, a dokonce i nucené hromadné migrace, a to nejenom odsun Němců po druhé světové válce, ale i manipulace s Maďary či Romy. Kvůli nacistické okupaci docházelo od počátku k poměrně výrazným migracím, a to již od Mnichova, po kterém prchaly snad až statisíce Čechů ze zabraného pohraničí, brzo také ze Slovenska a Podkarpatské Rusi. Po okupaci a vytvoření protektorátu v rámci likvidace českého národa, jako celku pochopitelně odsunutě až na dobu po vítězné válce, docházelo k mnoha lokálním vyháněním odůvodňovaným budováním vojenských prostorů, zřejmě s cílem roztržít sídlení oblast českého národa. Rozsáhlé přesuny s cílem konečné likvidace se pak týkaly obyvatelstva židovského původu. Do českých zemí se tehdy přistěhovaly statisíce Němců, později tento proud ještě zesílil jejich hromadný útek před frontou z východu. [16]

Po druhé světové válce pak dochází od počátku k rozsáhlým migracím obyvatelstva, možná vůbec největším v dějinách. V poválečné ČSR panovala až zuřivá nenávist k neslovanským menšinám, které jako hrozba státu měly být zničeny. Docházelo k rozsáhlému divokému vyhánění, později i k organizovaným odsunům německého obyvatelstva. Šlo o největší migrace v našich dějinách, přes půl milionu obyvatel v divokém vyhánění a zhruba dva a půl milionu v organizovaném odsunu. [16; 17]

6.3 Migrace po roce 1989

Rok 1989 znamenal zásadní mezník v otázce migrací v českých zemích. Zamířil sem vcelku nepočtený proud uprchlíků z politických důvodů a mnohem výraznější migrace z ekonomických příčin, kdy šlo zčásti i o trvalé přistěhovalectví celých rodin. [16]

Mezi nejdůležitější faktory patřil pád „železné opony“ a politická a ekonomická transformace. Dalšími mezníky v tomto období bylo rozdělení Československa a vznik samostatné České republiky a vstup našeho státu do EU k 1. 5. 2004. Tyto události vedly ke zvýšení objemu mezinárodní migrace a velký nárůst imigrace. [17]

6.4 Schengen a migrační krize

Schengenský prostor volného pohybu bez hraničních kontrol umožňuje na jednu stranu pohodlné cestování turistů a přeshraničních pracovníků i rychlejší přepravu zboží. Zároveň však existuje rozsáhlé pásmo pro nerušený pohyb pachatelů trestné činnosti, včetně teroristů, druhotného pohybu nelegálních migrantů, pro přepravu drog, zbraní, apod. Zúčastněné státy mají vzájemnou závislost, tento problém sdílejí společně. Schengen výrazně znesnadnil členským státům úkol chránit vlastní území a vnitřní bezpečnost v souvislosti s pohybem osob přes hranice a odkázal je na společná řešení na centrální úrovni. [18]

Dosavadní vývoj ale jasně ukazuje, že centrální vedení je oproti úrovni jednotlivých států v řešení migračních toků a bezpečnostních otázek neefektivní, neakceschopné, bezradné a utápí se v chaosu. Unijní orgány nejsou schopny pružně a rychle reagovat. V Evropské radě se střetávají odlišné názory členských zemí. Evropský parlament, který ukazuje vstřícnost k migrantům, nesleduje ani tak cíl zastavení migrační vlny, ale především záchranu Schengenu a vytěžení krize k dalšímu utužení centralismu. [18]

Dostali jsme se tedy do situace, kdy členské státy byly zbaveny možnosti efektivně chránit svoje hranice a rozhodovat o azylové a migrační politice, zatímco EU tuto funkci není schopna vykonávat. To však celou migrační krizi umocňuje. [18]

Obrázek 6. Schengenský prostor [19]

7 UKAZATELE MIGRACE

K základním analytickým ukazatelům sloužícím k hodnocení migrace patří následující ukazatele.

Objem migrace (hrubá migrace) – součet objemu vnitřního stěhování a obratu zahraničního stěhování:

$$MO_t = I_t + E_t$$

Kde MO_t je objem migrace, I_t jsou přistěhovaní v čase t , E_t jsou vystěhovaní v čase t .

Migrační saldo (někdy "čistá migrace") - rozdíl mezi počtem přistěhovaných a vystěhovaných ve zkoumaném územním celku. Společně s přirozeným přírůstkem je základním údajem pro bilance obyvatelstva.

$$MS_t = I_t - E_t$$

Převažuje-li počet přistěhovaných do územní jednotky nad počtem vystěhovaných, jde o pozitivní migrační saldo, tedy migrační růst (zisk). Je-li naopak počet vystěhovaných vyšší než počet přistěhovaných, jde o negativní migrační saldo (čistá emigrace), tedy migrační úbytek (ztrátu). [20]

Index migračního salda (index atraktivity, index efektivity) - poměr migračního salda a obratu migrace. Index migračního salda je ukazatelem efektivity migrace. Pohybuje se v rozmezí od -1,0 do 1,0. Maximální záporné hodnoty -1,0 by nabyl index migračního salda u území, z něhož by se obyvatelé pouze stěhovali, aniž by se kdo přistěhoval, maximální kladné hodnoty 1,0 naopak u území, kam by se obyvatelé přestěhovali, aniž by se kdo vystěhoval. Protože migrace velmi intenzivně reaguje na měnící se ekonomické podmínky, je uvedený index také výstižnou charakteristikou těchto podmínek. Jeho nedostatkem ovšem je, že nereaguje na absolutní počet migrantů. [20]

$$Imst = \frac{MSt}{MOt} = \frac{I_t - E_t}{I_t + E_t}$$

Kde $Imst$ je index migračního salda, MSt je migrační saldo, MOt je migrační obrat (úhrn počtu přistěhovaných a vystěhovaných osob za danou územní jednotku za rok), I_t – přistěhovaní, E_t – vystěhovaní [20]

7.1 Cílová země

Výběr cílové země ovlivňuje spousta faktorů. Jedná se o faktory ekonomické, geografické, politické, historické, kulturní či jazykové a další. Jedním ze společenských rysů migrace v Evropské unii je geografické hledisko, resp. geografická blízkost. Nejvyšší podíl migrantů v určité zemi Evropské unie je zpravidla z přímo sousedící země nebo nepřiliš vzdálené země širšího regionu. Migranti tradičně odcházejí pracovat do sousedních zemí díky nízkým nákladům na dopravu, možnosti udržet si snadno kontakt s příbuznými, přáteli a kolegy. Velkou roli zde také hraje jazyková příbuznost rodného jazyka a jazyka cílové země. [21]

Historické faktory jsou také hodně významné. V zemích s koloniální minulostí či v zemích v bývalých koloniálních velmocích např. Spojené království, Francie, Španělsko, Nizozemsko, je historický vliv na strukturu migrantů stále znatelné. Migrační toky započaté v minulosti s postupem času pokračovaly anebo se dále prohlubovaly díky vzniklým neformálním migračním sítím, které usnadňovaly příchod dalších migrantů do země. [21]

Dalším z faktorů, které výrazně ovlivnily strukturu migrantů v mnoha zemích Evropské unie, byly politické nepokoje a války. Příchod migrantů z Vietnamu do bývalého Československa po válce ve Vietnamu v rámci pomoci socialistickým zemím světa vyústil po uvolnění migrace po pádu komunismu ve střední a východní Evropě. [21]

Obrázek 7. Migranti [22]

8 SOUČASNÁ MIGRAČNÍ KRIZE

Imigrace jako svoboda lidí prožívat lepší život na jiném konci světa, uniknout perzekuci, byla historickou silou k dobru, přinesla nové ideje, oživila společnosti a zůstává dobrou silou i dnes. Přesto se stále častěji objevuje otázka, nakolik příchod nových přistěhovalců nenarušuje národní identitu či tradice hostitelských zemí, a zda nedostatečná integrace cizinců neohrožuje základy liberální demokracie. [23]

Evropa čelí historicky nebývalé vlně uprchlíků v mimořádně krátkém čase. Důsledky tzv. arabského jara, krize Blízkého východu a radikální islamismus vyhánějí zoufalé lidi z jejich zemí. S nimi přicházejí ti, kteří chtějí výhody evropského sociálního státu. [24]

Migrační toky, které v letech 2015 a 2016 zasáhly Evropu, nemají na našem kontinentě obdoby od konce druhé světové války. Přesné vyčíslení jejich objemu – z důvodů souvisejících s nedostatky v ostraze hranic, v registraci příchozích osob a v monitoringu jejich pohybu – není a nebude možné. Už v době před migrační krizí EU a její členské státy nebyly schopny sledovat přesné množství cizinců neoprávněně pobývajících v Unii. Agentura Frontex opakovaně uváděla odhad 3 až 8 milionů osob s tím, že 80% z nich se zřejmě zdržuje v schengenském prostoru, kam polovina původně vstoupila legálně. [18]

Současná imigrační vlna do Evropy je ve své podstatě ekonomická a sociální. Pro evropské ekonomiky není podstatné, co bylo jejich příčinou, nýbrž fakt, že jejich jednání je čistě ekonomické. Patrné je to z pohybu migrantů v rámci Evropy. Nezůstávají v první bezpečné zemi, nýbrž směřují do zemí, kde jsou jedny z nejlepších ekonomických a sociálních podmínek. Do zemí, kde jejich sociální systémy jsou k emigrantům nejvstřícnější a to zejména Německo, Švédsko nebo Británie. Nejdůležitějším determinantem přílivu většiny migrantů je silný trh práce a další ekonomické a sociální charakteristiky. [13]

Dalším znakem současné migrace je velký příliv imigrantů přicházejících z velmi odlišného prostředí. Migranti se kulturně, etnicky, sociálně a hlavně nábožensky odlišují od obyvatel cílové země. V drtivé většině se pozornost věnuje na imigranty ze Sýrie. Ve skutečnosti jsou však migranti do zemí EU velmi heterogenní, čemuž odpovídá i velké množství migračních cest. [13]

V médiích a politických debatách používané slovo uprchlíci, je chybné. Nejsou to uprchlíci, neboť oni před ničím neutíkají, oni utíkají za něčím. Neutíkají kvůli hladu. Kvůli

hladu v Africe umírají jiní, ale ti nemají dostatek prostředků na zaplacení velké sumy převaděčům za transport přes Středozemní moře. [13]

Odhaduje se, že ze 4,7 milionu přistěhovalců za rok 2015 představovali 2,4 milionu státní příslušníci třetích zemí, 1,4 milionu osob se státním občanstvím jiného členského státu EU, než byl stát, do něž se přistěhovaly, asi 860 tisíc bylo lidí, kteří se přestěhovali do členského státu EU, jehož občanství již měli (například vracející se státní příslušníci nebo státní příslušníci narození v zahraničí), a asi 19 tisíc bylo osob bez státní příslušnosti. [25]

Nejvyšší počet cizích státních příslušníků žijících v členských státech EU ke dni 1. ledna 2016 v absolutních číslech byl zjištěn v Německu (8,7 milionu osob), Spojeném království (5,6 milionu), Itálii (5 milionů), Španělsku (4,4 milionu) a Francii (4,4 milionu). V těchto pěti členských státech žilo 76 % všech cizích státních příslušníků žijících ve všech členských státech EU. Podíl obyvatel těchto pěti členských států na celkovém počtu obyvatel v EU-28 činil v téže době 63 %. [25]

Členským státem EU s poměrně nejvyšším počtem cizích státních příslušníků žijících na jeho území bylo Lucembursko, kde jejich podíl činil 47 % celkové populace. Velký podíl cizích státních příslušníků (10 % rezidentského obyvatelstva nebo více) byl zjištěn také na Kypru, v Estonsku, Lotyšsku, Rakousku, Irsku, Belgii a Německu. [25]

8.1 Přerozdělování migrantů – migrační kvóty

Migrační kvóty nejsou žádnou novinkou, nezrodily se jen ze zoufalé snahy nějak si poradit s masovou vlnou utečenců. Kvóty jsou v politice dávno přítomny. Jsou starým socialistickým receptem, jak řídit společnost. Jsou realitou, která je promítnutá do legislativy řady zemí a stále častěji je používána v EU. Samozřejmě jsou kvóty na určité produkty, třeba na cukr a některé jiné komodity. Kvóty na rozdělování uprchlíků ukazují krizi Evropské unie a ztrátu její schopnosti čelit problémům. [24]

Přerozdělování se mělo týkat kategorie žadatelů o mezinárodní ochranu označených jako osoby, které jednoznačně potřebují mezinárodní ochranu. Těmito osobami se rozumí žadatelé, kteří jsou státními příslušníky zemí, u nichž podíl kladných rozhodnutí v rámci azylového řízení na prvním stupni představuje podle nejnovějších dostupných údajů Eurostatu v průměru nejméně 75% - dlouhodobě jde o Syřany. [18]

8.1.1 První dočasný mechanismus rozdělování (40 000 osob)

Mělo jít o dočasný nouzový mechanismus, který umožňuje Unii přijmout dočasná opatření ve prospěch členských států, jež se ocitnou ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetí země. Přerozdělovací mechanismus by měl vycházet z objektivních, měřitelných a ověřitelných kritérií, které odrážejí schopnost členských států přijímat a integrovat uprchlíky. Jednotlivá kritéria vysvětlovala evropská komise takto: Počet obyvatel prý odráží schopnost přijímat určitý počet uprchlíků. Celkový HDP má odrážet bohatství země, a je tedy identifikátorem schopnosti daného hospodářství přijímat. Míra nezaměstnanosti má pak být ukazatel, který odráží schopnost uprchlíky integrovat. Na jednoho přemístěného žadatele měl přijímající členský stát obdržet jednorázový příspěvek 6000 eur z prostředků Azylového, migračního a integračního fondu. Co je zásadní, Komise konstatovala, že dočasný mechanismus měl být jen prvním krokem, který bude předcházet trvalému řešení. [18]

Návrh závazných kvót narazil na silný odpor mnoha členských států, zvláště střeoevropských a pobaltských, ale z počátku také třeba Francie a Španělska. Jiné země neznepokojovaly myšlenky kvót, ale nebyly spokojené s jejich výpočtem. Návrh v původní podobě se proto ukázal být neprůchodným.

Díky červencové dohodě 2015 byl návrh změněn a to v přidělených počtech migrantů podle distribučního klíče. Dále byla doplněna výjimka, podle které přijímající státy mohou odmítnout přiděleného žadatele při existenci vážných důvodů podle tzv. kvalifikační směrnice. ČR se zavázala přijmout 1100 migrantů. [18]

8.1.2 Druhý dočasný mechanismus (120 000 osob)

Legislativní proces u prvního návrhu nebyl zcela ukončen, a již se hovořilo o potřebě přerozdělit mnohem větší počet cizinců. 9. září 2015 Komise předkládá návrh druhého dočasného přerozdělovacího mechanismu. Přerozděleno mělo být 120 000 žadatelů o mezinárodní ochranu. Návrh byl koncipován z převážné části podle vzoru prvního mechanismu, opět rozdělení podle závazných kvót. Na Českou republiku měla podle tohoto klíče vycházet kvóta 2,48 % rozdělovaných žadatelů, což by mělo představovat 2978 osob. Pro srovnání na Německo měl připadnout podíl 26,20%, na Francii 20,03%, na Slovensko 1,25%. Výsledné rozhodnutí bylo Radou přijato 22. září 2015, třináct dní po předložení návrhu. Proti přijetí hlasovaly jen Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Rumunsko. Akt vstoupil v účinnost 26. září 2015. [18]

8.1.3 Kvóty a praxe

Když se Česká republika rozhodla přijmout na základě kvót sedm uprchlíků, tak tři z nich, kteří už prošli bezpečnostní prověrkou, pro jistotu hned utekli z řeckých uprchlických zařízení, aby sem nemuseli, nebo spíše sem prostě nechtěli a mířili do svých bohatých komunit v Německu či ve Švédsku. Z 89 přesídlených iráckých křesťanů jich už 49 odešlo jinam.[24]

Hodnotící zpráva Komise ze dne 15. 3. 2016 uvádí, že bylo přemístěno pouhých 937 osob. Dále vytýká provádění v „neuspokojivé míře“ a přisuzuje tomu různé faktory. Přijímající členské státy neoznamují dostatečný počet žadatelů, kteří mohou být relokováni na jejich území, reagují pomalu na žádosti odesílajících států, hojně využívají možnosti odmítnout přiděleného žadatele z bezpečnostních důvodů. Komise vyzvala členské státy k vystupňování úsilí. [18]

Tři členské státy se přerozdělování aktivně postavily na odpor. Slovensko podalo k Soudnímu dvoru EU 2. 12. 2015 žalobu na neplatnost rozhodnutí o druhém dočasném mechanismu zahrnujícím závazné kvóty. O den později ho následovalo Maďarsko, které uspořádalo referendum o přijetí kvót, v němž se přes 98% voličů se vyslovilo proti. Polsko začátkem dubna 2016 fakticky zastavilo svou účast na přerozdělování a dalo najevo, že nehodlá přijmout ani jednoho přiděleného migranta. [18]

9 DOPADY MIGRACE

Chaotická ilegální migrace má dopad na lidskou bezpečnost v důsledku absence efektivní kontroly hranic a podmínek chaosu panujících na vnější schengenské hranici.

Důsledkem je silný důraz na sekuritizaci migrace, která je spojena s

- hrozbou ztráty identity hostující společnosti
- ohrožení sociálního státu
- ohrožení stability politického systému
- ztrátou identity [16]

Na konci roku 2015 a na začátku roku 2016 dochází k obnovení hraničních kontrol mezi Německem a Rakouskem, Belgií a Francií, Lucemburskem a Německem, Švédskem a Dánskem, Rakouskem a Slovinskem. Hraniční kontroly obnovila i Malta nebo Česká republika. Zároveň se Evropa setkává s nejagresivnějším projevem tohoto procesu, kterým je stavba hraničních plotů. K tomuto kroku sáhlo Maďarsko na hranici se Srbskem a Chorvatskem, Makedonie na hranici s Řeckem. Jednalo se o reakci na migrační krizi, kterou výrazně posílil bezpečnostní aspekt migrace spojený s teroristickými útoky v západní Evropě. Celý proces je doprovázen morálním dilematem mezi humanitárním a bezpečnostním přístupem. [16]

Je nutno vnímat, že v současném globalizovaném světě může docházet k projekci konfliktů na vzdálenosti dříve nemyslitelné. Tato projekce může nabývat i podob jako je příliv migrantů z prostoru konfliktu, případně rozšíření ozbrojeného konfliktu na území dalších států např. formou teroristických útoků. [26]

Geograficky vzdálený konflikt se může velice rychle promítnout do bezpečnostní situace v evropském nebo středoevropském prostoru. Pokud chceme efektivně zabránit negativním dopadům vzdálených konfliktů na naši vlastní bezpečnost, je nutno řešit tyto konflikty pokud možno v místě, kde se odehrávají, a nikoliv až v našich ulicích. Mezi konflikty, které se mohou výrazněji dotknout nebo se již dotýkají středoevropského prostoru jako situace především v regionech:

Islámský stát – ozbrojený konflikt vzniklý na bázi radikálního islamismu v podmínkách občanskou válkou zmítané Sýrie. Negativními dopady jsou příliv migrantů z oblastí okupovaných Islámským státem, zvýšené nebezpečí teroristických útoků v Evropě a dále fakt, že část dobrovolníků, kteří z Evropy odešli bojovat v řadách jednotek IS, se jednou

vrátí a přinese si kromě radikální ideologie také značný potenciál k vytváření problémů. Tento konflikt probíhá také v oblasti ropné produkce. [26]

Ukrajina – ozbrojený konflikt na východě Ukrajiny, kde bojují nacionalističtí separatisté s podporou moskevské vlády. Jeho důsledkem pro středoevropský prostor může být také přílivem migrantů. Konflikt může také přinést eskalaci napětí mezi Ruskem a euroatlantickým společenstvím. [26]

Libye – zhroutený stát, kde v současné době probíhá občanská válka. Pro Evropu i ČR je důsledkem především masivní příliv uprchlíků, v některých aspektech s riziky podobnými jako u Islámského státu. Libye je významným producentem ropy a zemního plynu, což může mít negativní vliv na zásobování těmito surovinami. [26]

Už před touto imigrační vlnou dosáhl počet přistěhovalců z jiných kulturních oblastí v zemích západní Evropy hrozivých čísel. Velký podíl tvoří druhá či třetí generace muslimů, kteří se dodnes nedokázali pracovně, sociálně ani kulturně začlenit, zatěžují sociální systém a jsou náchylní k přijímání radikálních forem islámu, včetně terorismu. V Paříži i v Berlíně již vznikly tak zvané no-go zóny, kde se nežije podle evropských zákonů a kam se neodvažuje ani policie. [13]

Občané sužovaní válkou nebo politickým režimem, jsou-li donuceni opustit svou zemi v důsledku ohrožení na životě. Motivace ochrany jejich života nekončí v první bezpečné zemi, kde je možné jim poskytnout základní lidské potřeby. Pokračují ve svém přesunu dále do zemí nejen bezpečných ale i ekonomicky, politicky a kulturně vyspělých, potom nehraje hlavní roli ochrana jejich života, ale jedná se o čistě ekonomickou motivaci. [33]

Občané každé země si ve své zemi musí uspořádat politické, ekonomické a bezpečnostní otázky a neměli by od této role a povinnosti utíkat. Utíkají-li, přesouvají-li se do bohatších a svobodnějších zemí, je jejich chování spatřováno jako parazitní. [33]

9.1 Ekonomické a sociální dopady

Z ekonomického hlediska je nezbytné se zaměřovat nejen na rozsah migrace, ale zejména se pokoušet ovlivňovat její složení dle aktuální situace na trhu práce a jeho potřeb. V mnoha členských zemích EU není snadné dosáhnout uspokojivého řešení v situaci, kdy se prohlubuje odpor k migraci, ale na druhé straně existují stále rostoucí poptávky na získání vysoce kvalifikovaných migrantů. [27]

Masový příliv nekvalifikovaných migrantů zatíží sociální systémy v krátkém i dlouhém horizontu. Možná by si podnikatelé mohli myslet, že se dočkají levné pracovní síly, záhy se dočkají spíše zvýšení daní. Finanční zvládnutí masové imigrace bude vyžadovat podíl jak bruselských fondů, tak i daňových poplatníků všech zemí. Úvahy o „imigrační dani“ se mohou stát reálnými a omezit tak fiskální suverenitu členských zemí. [13]

Statistiky naznačují, že přistěhovalci z vyspělých zemí obvykle platí více daní, než přijímají na dávkách, naopak migranti ze třetích zemí jsou však v průměru méně vzdělaní, trpí vyšší nezaměstnaností, nárokují různé sociální dávky, mají více požadavků na veřejné služby jako školy a nemocnice. Průměrný přistěhovalec z chudé země proto více z rozpočtu čerpá. [23]

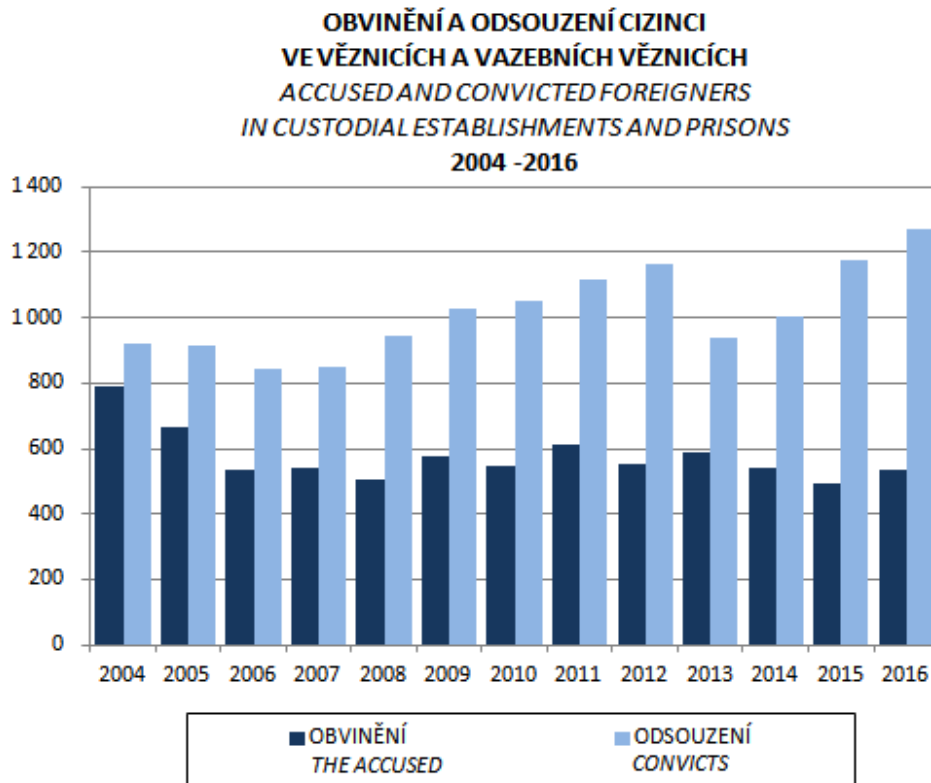
Víra, že rostoucí imigrace může odvrátit hrozící fiskální krizi plynoucí z populačního stárnutí tím, že udrží v rovnováze sociální pojištění a zdravotnictví, je jednostranná. Řada migrantů má nižší vzdělání a vysokou plodnost, takže jejich čistý fiskální dopad nemusí být pozitivní, ale negativní. [23]

Multikulturní společnost může přinášet obohacení. Je jistě řada přínosů soužití různých kultur, povzbuzuje hudbu, film, literaturu. Existují rovněž reálné stinné stránky multikulturní společnosti. Ne všichni lidé rozmanitost společnosti vítají. Někteří se mohou cizího bát, nedůvěřovat mu, v krajním případě v nich dokonce mohou dřímat zárodky rasismu. Nedůvěra mezi společenstvími může vyústit do ghett, která žijí zcela izolovaně. Nemusí pak jít o kulturní obohacení, nýbrž o dalekosáhlé odcizení komunit. [28]

9.2 Trestná činnost

Kriminalitu migrantů (mezi něž se počítají žadatelé o azyl, odmítnutí žadatelé o azyl nebo lidé s různým stupněm ochrany) studovala na příkladu Dolního Saska trojice kriminologů Dirk Baier, Christian Pfeiffer a Sören Kliem.

Kriminologové došli mimo jiné k závěru, že migranti v Dolním Sasku jsou zodpovědní za téměř každý osmý násilný trestný čin a také se z větší části podílí na nárůstu násilné kriminality. Počet policíí registrovaných násilných trestných činů zde mezi lety 2014 a 2016 stoupl o 10,4 procenta, přitom za 92,1 procenta nárůstu jsou zodpovědní právě migranti. [29]

Obrázek 8. Obvinění a odsouzení cizinci v ČR [30]

9.3 Terorismus

Evropa se stala dějištěm série teroristických útoků mířených proti civilistům, při níž zahynuly necelé tři stovky lidí. Společným jmenovatelem byl islamistický motiv.

Nejvýznamnější útoky související s migrací:

7. ledna 2015 dva islamističtí radikálové v Paříži zaútočili na redakci satirického deníku Charlie Hebdo a zastřelili na místě 11 lidí a jednoho policistu. Dalších 20 osob bylo zraněno. Pachatelé – sourozenci, byli francouzští občané, kteří se narodili v rodině alžírských přistěhovalců.

14. a 15. února 2015 islamistický radikál v Kodani zastřelil při dvou izolovaných tocích dva civilisty a zranil pět policistů. Pachatelem byl Omar Abdel Hamid El-Hussein, dánský občan narozený v Dánsku v rodině palestinských migrantů.

13. listopadu 2015 v Paříži skupina teroristů provedla pomocí výbušnin a střelných zbraní sérii útoků proti civilistům. Oficiální bilance činí 130 mrtvých a 430 zraněných. Dva

z devíti útočníků, Iráčané, přišli do EU nedlouho předtím v rámci migrační vlny s padělanými syrskými dokumenty. [18]

22. března 2016 v Bruselu na letišti a v metru tři sebevražední atentátníci provedli pumové útoky, které si vyžádaly 32 obětí a asi 340 zraněných. Pachatelé byli všichni belgičtí občané narození v Bruselu v rodinách marockých přistěhovalců. [18]

14. července 2016 ve francouzské Nice při oslavách státního svátku vjel islamista pronajatým kamionem do lidí a na promenádě na nábřeží. Na následky útoku zemřelo 86 osob a zraněných bylo přes 430. Pachatelem byl Tunisian s trvalým pobytem ve Francii. [18]

24. července 2016 sebevražedný atentátník odpálil výbušninu v německém Ansbachu a zranil 15 lidí. Pachatelem byl Syřan, jemuž byla v Německu zamítnuta žádost o azyl a doposud se úspěšně vyhýbal vyhoštění. [18]

Obrázek 9. Teroristi [31]

9.4 Nelegální migrace v České republice za rok 2017

Česká republika není hlavní tranzitní ani cílovou zemí pro migrující cizince. Vyplyvá to z meziročního srovnání stavu nelegální migrace na našem území, kdy tranzitních nelegálních migrantů ubylo oproti minulému roku 2016 o dvě třetiny. Cizinecká policie zadržela v roce 2017 celkem 172 tranzitních migrantů, zatímco v roce 2016 jich bylo 511 a v době kulminace migrační krize 2015 dokonce 2 294. [32]

V uplynulém roce jsme se vrátili, co do počtu i skladby státních příslušností nelegálních migrantů, do doby před migrační krizí. Znamená to, že dominantní skupinou cizinců v nelegálním postavení jsou ti, kteří na naše území obvykle legálně vstoupili, avšak překročili povolenou dobu pobytu, čímž se jejich pobyt stal nelegálním. Takových osob bylo v minulém roce zjištěno 4 316. I zde došlo k mírnému poklesu oproti minulému roku, a to o 212 cizinců. Nejčastěji byli při nelegálním pobytu zjištěni státní příslušníci Ukrajiny (34%), Ruska (7%) a Vietnamu (7%). Z hlediska teritorií bylo nejvíce cizinců odhaleno v hlavním městě Praze (40 %), dále pak na mezinárodních letištích (20%) a v teritoriu Ústeckého (8%) a Jihomoravského kraje (7%). [32]

Celkový počet zjištěných nelegálních migrantů na území ČR v roce 2017 tvoří součet výše uvedených kategorií, a to 4 738 cizinců. Oproti minulému roku jde rovněž o mírný pokles, a to o téměř 10% (523 osob). [32]

Obrázek 10. Běženci v Česku [34]

PRAKTICKÁ ČÁST

10 ANALÝZA RIZIK

V této části diplomové práce bude provedena analýza rizik migrace. První fáze analýzy rizik spočívá v identifikaci rizik. Následuje fáze druhá, kdy probíhá hodnocení identifikovaných rizik. V poslední části budou navržena opatření.

10.1 Identifikace hrozeb

Hrozba je síla, událost, která může způsobit škodu. Hrozby mohou být přírodního nebo lidského původu a mohou být náhodné nebo úmyslné. [28]

Zdrojem hrozby je jakýkoliv podnět, faktor, který může ovlivnit cíl, proces, organizaci, skupinu. Jde o vnější činitele nebo vnitřní prvky. [36]

Identifikace hrozeb je důležitá část analýzy rizik. Lze vycházet ze seznamu hrozeb sestavených podle literatury, vlastních zkušeností či průzkumů dříve použitých analýz. [28]

Hrozby můžeme kategorizovat na vnější a vnitřní a dále na jednotlivé oblasti.

Vnější hrozby migrace:

Politické

Ekonomické

Sociální

Legislativní

Vnitřní hrozby migrace:

Procesní

Bezpečnostní

Ekologické

Zdravotní

11 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

K identifikaci rizik a k zjištění názoru veřejnosti, bylo provedeno krátké dotazníkové šetření. Dotazník byl vytvořen v únoru 2018. Výzkumné šetření probíhalo v měsících března a dubna 2018. Pomocí webové stránky byl vytvořen dotazník. Otázky v dotazníku byly zvoleny po nastudování dané problematiky. Skutečnosti, které vyplynou z odpovědí respondentů, budou východiskem pro další zpracování analýzy. Důvodem pro vytvoření dotazníku na internetu byla snadná distribuce mezi respondenty a automatický výpočet výsledků. Mezi další výhody zpracování dotazníku elektronicky patří především vyplnění v domácím prostředí bez tlaku na respondenty, a neomezená doba na rozhodnutí. Dotazník byl rozeslán e-mailem, messengerem, a na sociální síti. Celkem odpovědělo 153 respondentů. Údaje byly zpracovány a výsledky uloženy do grafů a tabulek.

Hlavní cíle dotazníkového šetření:

Průzkum obyvatel České republiky ke vztahu k migraci.

Vnímání prospěšnosti migrace.

Hledání nejvýznamnějších rizik migrace, které budou východiskem další analýzy.

Účelem dotazníkového šetření je potvrdit nebo vyvrátit následující hypotézy:

H 1: Většina obyvatel České republiky je nepřátelská vůči migrantům.

H 2: Migrace je žádaným kulturním přínosem.

H 3: Současná migrační legislativa je dostačující k udržení migrace v přiměřeném stavu.

H 4: Obyvatelstvo se nejvíce obává terorismu.

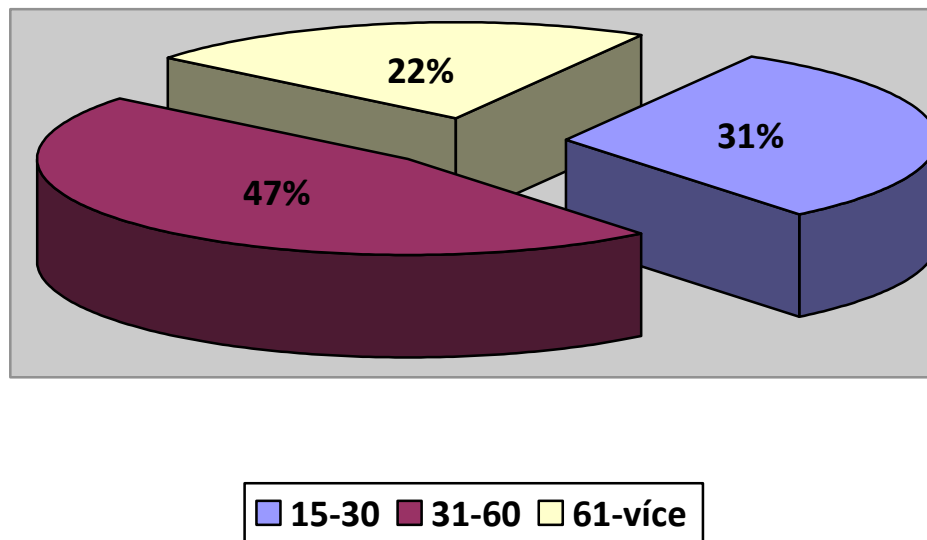
H 5: Lidé nepovažují zpravodajství o migraci za pravdivé.

Otázka č. 1:

Váš věk?

Tabulka 1. Věk respondentů [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
15-30	48
31-60	73
61 a více	35

Obrázek 11. Graf věk respondentů [vlastní zpracování]

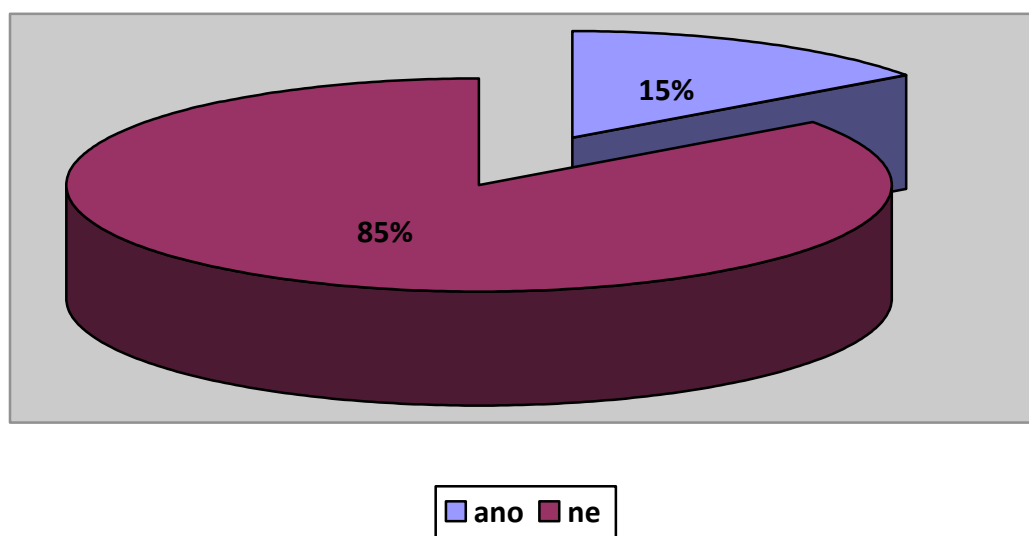
Graf ukazuje, že průzkumného šetření se v 47% zúčastnili respondenti ve věkové kategorii 31-60 let, tedy občané v produktivním věku. 31% respondentů jsou ve věkové kategorii 15-30 let a poslední věková kategorie 61 a více let je zastoupena 22%.

Otázka č. 2:

Souhlasíte s přijímáním uprchlíků?

Tabulka 2. Přijímání uprchlíků [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Spíše ano	23
Spíše ne	130

Obrázek 12. Graf přijímání uprchlíků [vlastní zpracování]

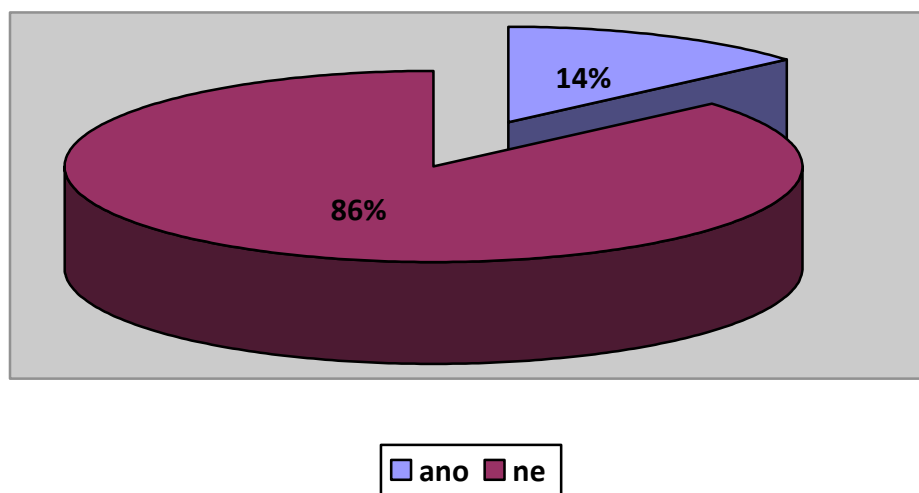
Graf ukazuje, že z 85% dotazovaných respondentů s přijímáním migrantů spíše nesouhlasí.

Otázka č. 3:

Souhlasíte se současnou legislativou v oblasti migrace? (přerozdělovací kvóty)

Tabulka 3. Současná legislativa [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Spíše ano	21
Spíše ne	132

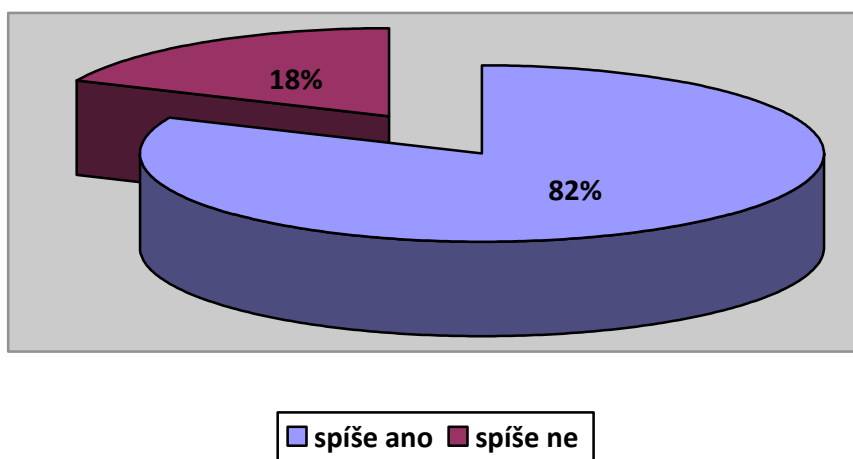
Obrázek 13. Graf legislativa [vlastní zpracování]

Otázka č. 4

Vnímáte migraci jako jisté riziko pro naši společnost?

Tabulka 4. Migrace jako riziko [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Spíše ano	125
Spíše ne	28

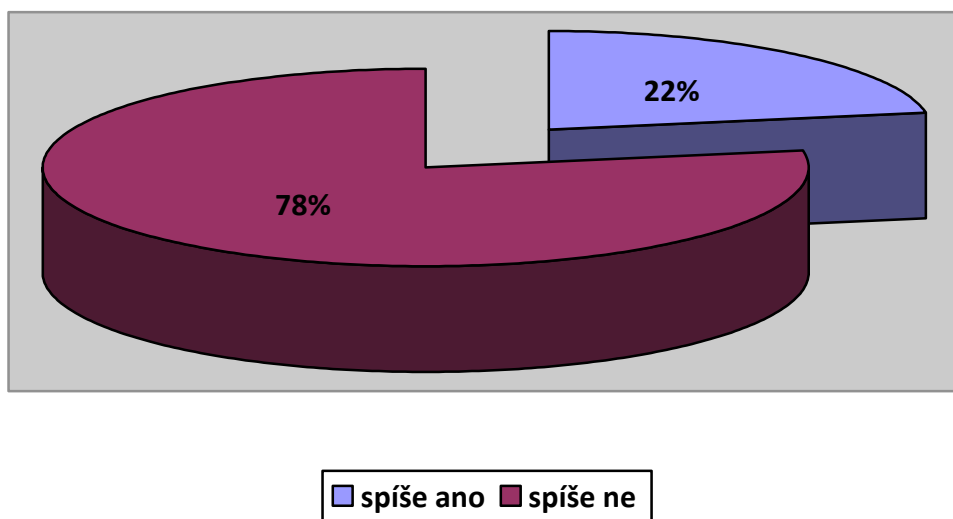
Obrázek 14. Graf Migrace jako riziko [vlastní zpracování]

Otázka č. 5

Považujete migraci za přínosnou? (příliv vzdělaných lidí, obohacení kultury..)

Tabulka 5. Přínos migrace [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Spíše ano	34
Spíše ne	119

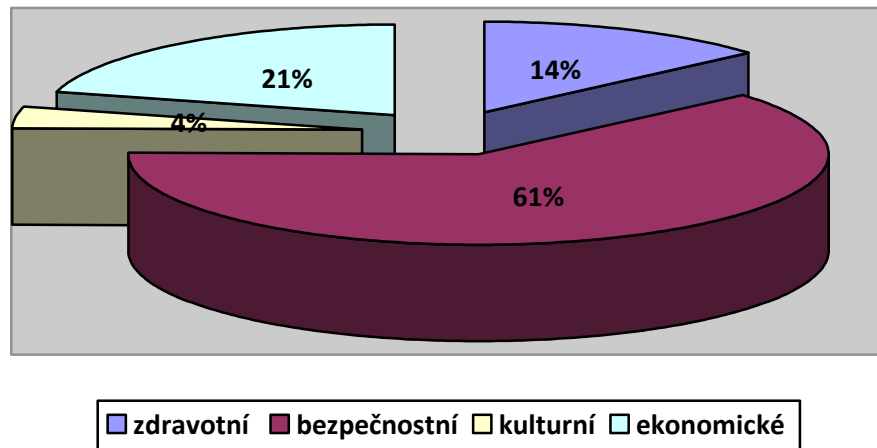
Obrázek 15. Graf přínos migrace [vlastní zpracování]

otázka č. 6

Jaká rizika migrace jsou pro Vás zásadní?

Tabulka 6. Zásadní rizika [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Zdravotní	21
Bezpečnostní	94
Kulturní	6
Ekonomické	32

Obrázek 16. Graf zásadní rizika [vlastní zpracování]

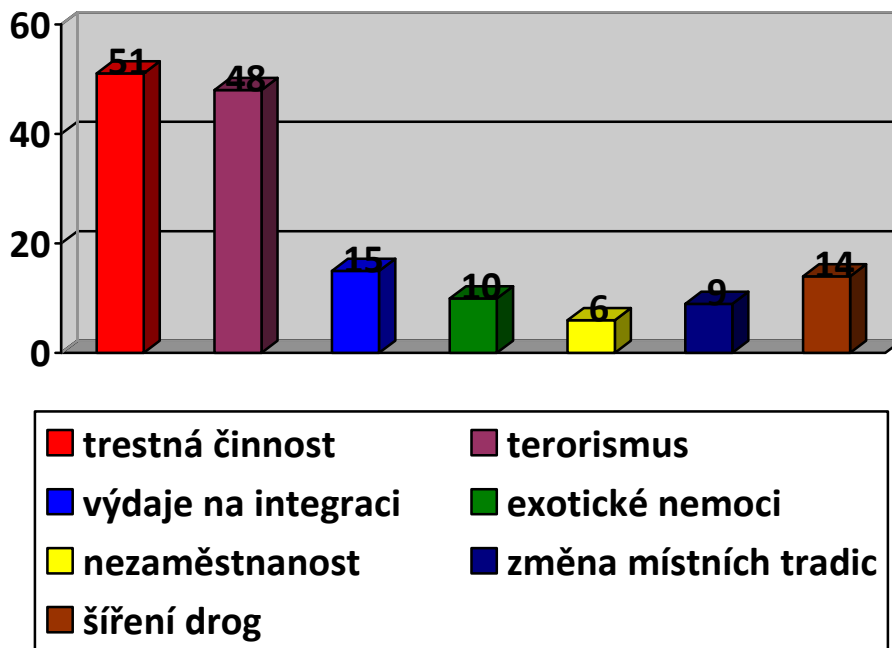
Z grafu vyplynulo, že respondenti se nejvíce obávají bezpečnostních rizik, která jsou zásadní, v 21% jde o rizika ekonomická. Pro 14% respondentů je významné riziko zdravotní.

Otázka č. 7

Seřad'te rizika podle významnosti

Tabulka 7. Rizika [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Terorismus	48
Trestná činnost	51
Exotické nemoci	10
Výdaje na integraci	15
Nezaměstnanost	6
Šíření drog	14
Změna místních tradic, kultury	9

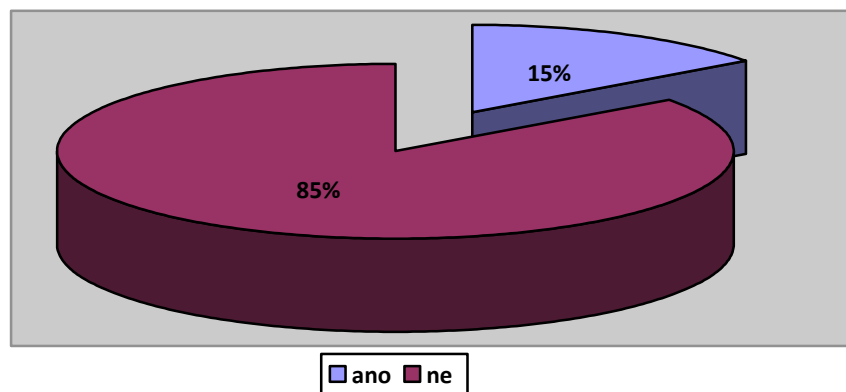
Obrázek 17. Graf rizika [vlastní zpracování]

Otázka č. 8

Považujete zpravodajství o migraci za pravdivé a korektní?

Tabulka 8. Zpravodajství [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	13
ne	140

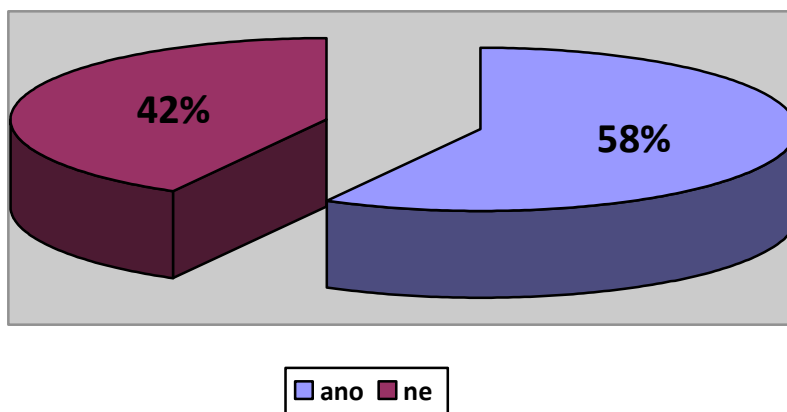
Obrázek 18. Zpravodajství [vlastní zpracování]

Otázka č. 9

Vnímáte schengenský prostor jako slabý článek?

Tabulka 9. Schengenský prostor [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	89
ne	64

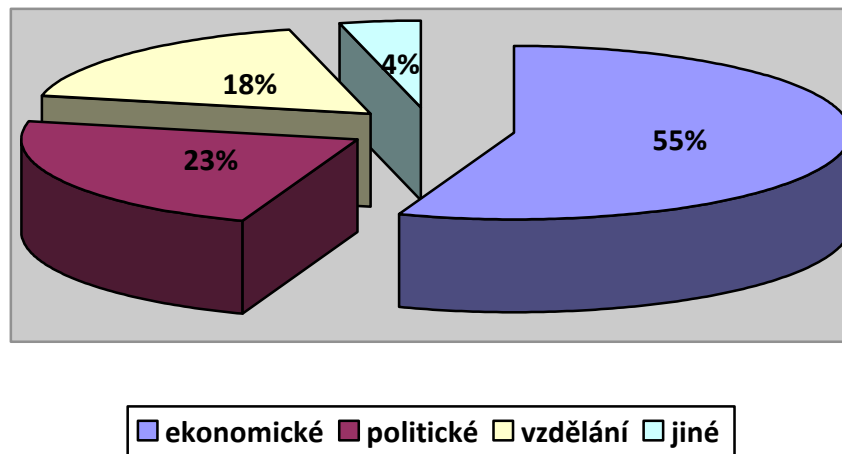
Obrázek 19- Schengenský prostor [vlastní zpracování]

Otázka č. 10

Jaké jsou hlavní důvody přílivu migrantů do ČR?

Tabulka 10. Důvody přílivu migrantů [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ekonomické	85
vzdělání	27
politické	35
jiné	6

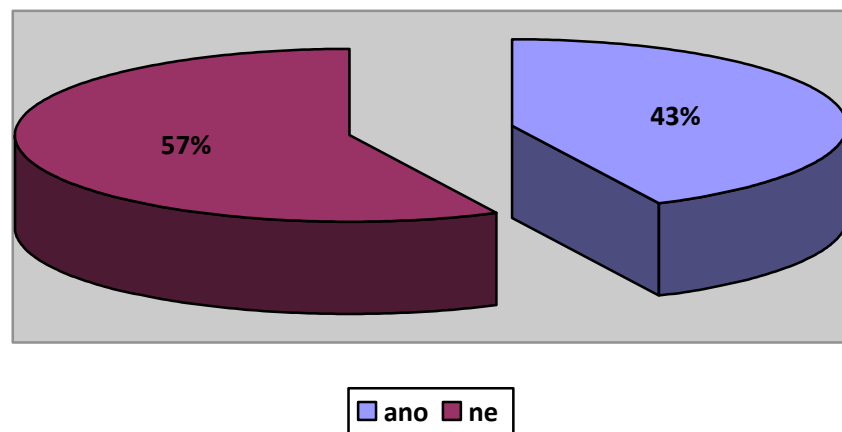
Obrázek 20. Důvody přílivu migrantů [vlastní zpracování]

Otázka č. 11

Považujete teroristické útoky v Evropě za následek současné migrační krize?

Tabulka 11. Teroristické útoky jako následek migrace [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	96
ne	57

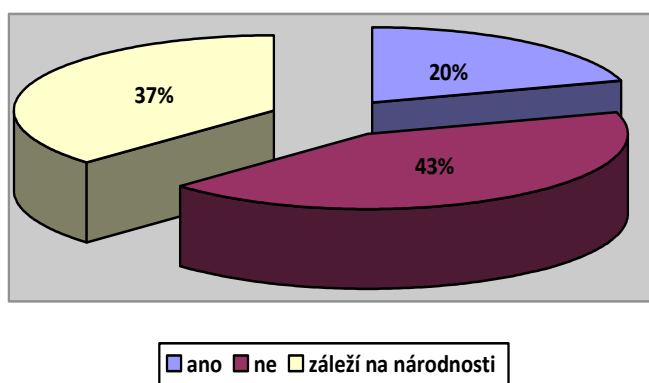
Obrázek 21. Teroristické útoky jako následek migrace [vlastní zpracování]

Otázka č. 12

Jsou podle Vás současní migranti schopni integrace do evropského prostředí?

Tabulka 12. Schopnost integrace [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	31
ne	65
záleží na národnosti	57

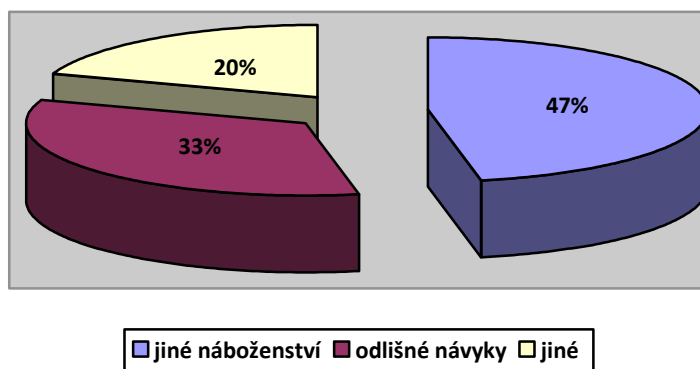
Obrázek 22. Schopnost integrace [vlastní zpracování]

Otázka č. 13

Kterého kulturního rizika se obáváte nejvíce?

Tabulka 13. Kulturní rizika [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
jiné náboženství	72
odlišné návyky	51
jiné	30

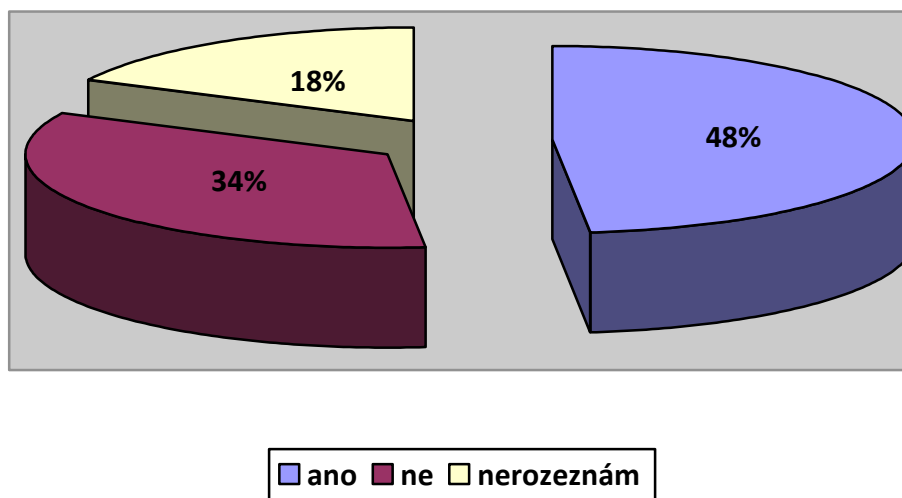
Obrázek 23. Kulturní rizika [vlastní zpracování]

Otázka č. 14

Máte ve svém blízkém okolí cizince?

Tabulka 14. Cizinci v okolí [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	74
ne	52
nerozeznám	27

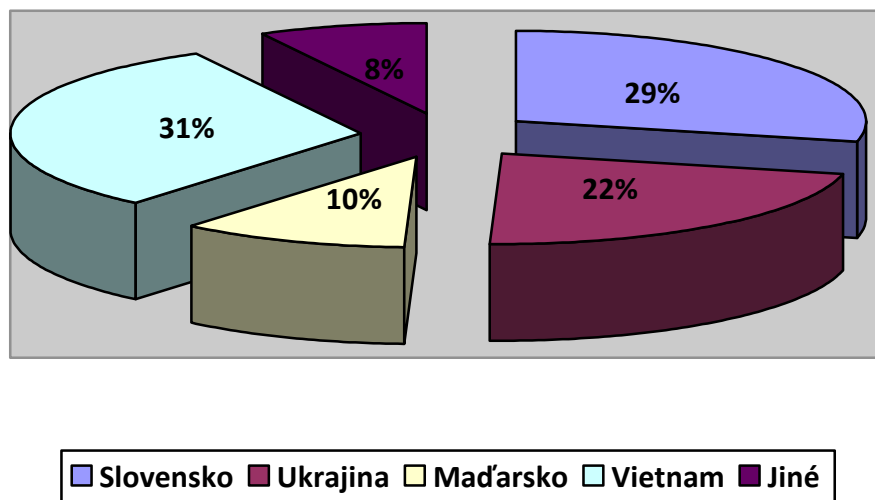
Obrázek 24. Cizinci v okolí [vlastní zpracování]

Otázka č. 15

Jaké národnosti jsou cizinci ve Vašem okolí?

Tabulka 15. Národnost cizinců [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
Slovensko	22
Ukrajina	17
Maďarsko	8
Vietnam	24
jiné	6

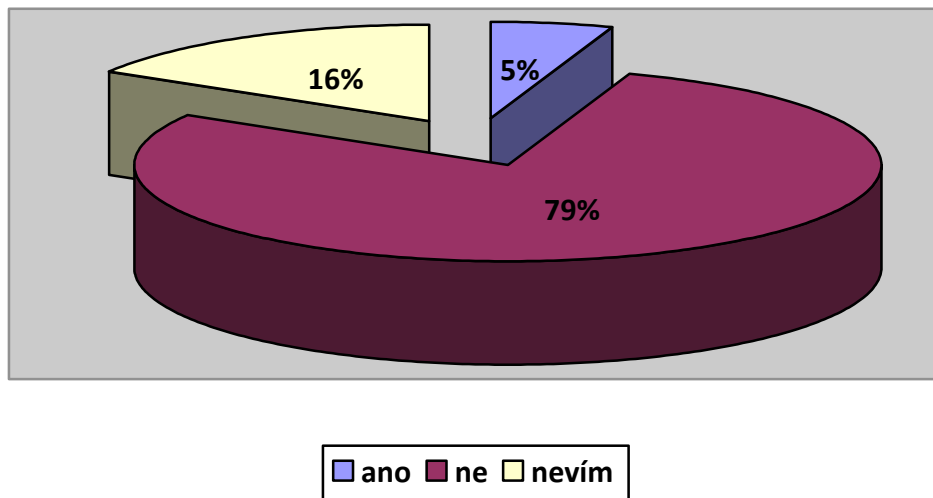
Obrázek 25. Národnost cizinců [vlastní zpracování]

Otázka č. 16

Setkali jste se s kriminalitou cizinců?

Tabulka 16. Kriminalita cizinců [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	8
ne	120
nevím o tom	25

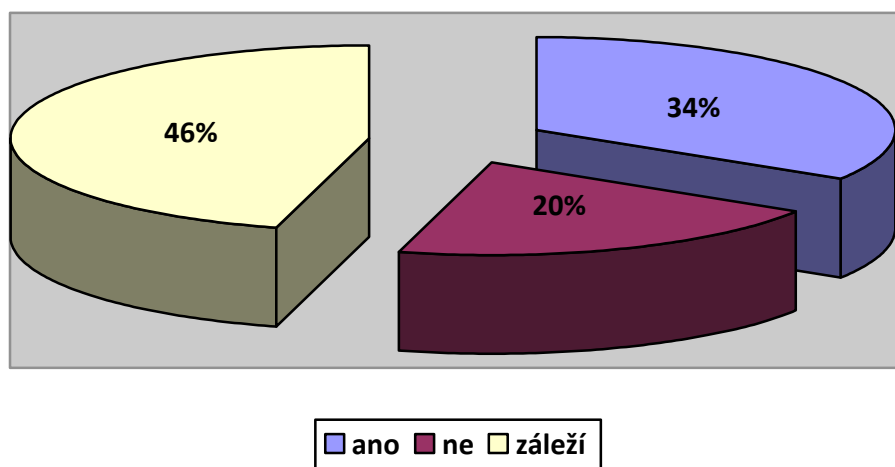
Obrázek 26. Kriminalita cizinců [vlastní zpracování]

Otázka č. 17

Má příliv migrantů vliv na šíření exotických nemocí?

Tabulka 17. Šíření nemocí [vlastní zpracování]

Typ odpovědi	Počet respondentů
ano	74
ne	52
Záleží, odkud přichází	27

Obrázek 27. Šíření nemocí [vlastní zpracování]

11.1 Analýza a vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Po provedení dotazníkového šetření je třeba tyto výsledky vyhodnotit a uvedené hypotézy potvrdit či vyvrátit.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 153 osob. První otázka směřovala na věk. Respondenti ve věku 15-30 let odpověděli v 31% z celkového počtu, téměř polovina respondentů byla ve věkové kategorii 31-60. A v poslední věkové kategorii 61 a více odpovědělo 22% lidí.

Druhá otázka řešila, zda dotazovaní souhlasí s přijímáním uprchlíků. 85% respondentů s přijímáním občanů z cizích zemí nesouhlasí. 15% naopak souhlasí.

Z odpovědí na otázku č. 3 vyplynulo, že 86% dotazovaných nesouhlasí se současnou migrační legislativou. 4. otázka - jako riziko vnímá migraci 82% dotazovaných, naopak v otázce 5. jako přínos pro společnost považuje migraci jen 18% respondentů.

Následující 6. otázka zněla, která rizika považují dotazovaní za zásadní. Na výběr byla kategorie rizik bezpečnostních, zdravotních, ekonomických a kulturních. 94 lidí odpovědělo na tuto otázku, že zásadní rizika jsou bezpečnostní. Další v pořadí byla rizika ekonomická 21%, zdravotní 14% a poslední rizika kulturní 8%.

Úkolem 7. otázky bylo seřadit rizika podle významnosti. 51 respondentů označilo nejvýznamnější riziko trestný čin a dále následovalo riziko terorismus, výdaje na integraci a šíření drog. V 8. otázce nepovažuje 140 respondentů zpravodajství za korektní a pravdivé.

Otázka č. 9 se týkala schengenského prostoru. Schengenský prostor považuje za slabou stránku více než polovina respondentů.

V 10. otázce za ekonomické důvody přílivu migrantů považuje 85 dotazovaných osob.

11. otázka – Teroristické útoky jsou následek migrace v Evropě. Tento názor sdílí 57% účastníků dotazníkového šetření, naopak 43% si to nemyslí. Následující 12. otázka se týkala schopnosti cizinců o začlenění do evropského prostředí. Souhlasím s názorem 37% respondentů, že záleží, na národnosti cizinců. 43% dotazovaných odpovědělo, že současní migranti nejsou schopni se dostatečně integrovat.

Otázka 13 - Kterého kulturního rizika se obávají obyvatelé nejvíce? 72 lidí považuje jiné náboženství za největší kulturní riziko, jiné odlišné návyky 51 lidí.

Z odpovědí na otázky 14 a 15 vyplynulo, že 48% dotázaných má ve svém okolí cizince, a jsou to především Vietnamci, Slováci a Ukrajinci.

Na otázku číslo 16., zda se setkali respondenti s kriminalitou cizinců, odpovědělo 79% negativně. Poslední 17. otázka se týkala zdravotních rizik a zněla: Má příliv migrantů vliv na šíření exotických nemocí? 46% odpovědělo, že záleží, odkud cizinci přicházejí.

Z dotazníkového šetření vyplynulo několik závěrů:

Obyvatelé České republiky nesouhlasí s přijímáním uprchlíků ani se současnou migrační legislativou.

Obyvatelé nepovažují migraci za přínosnou a vnímají ji jako riziko.

Nejvíce se obávají bezpečnostních rizik migrace.

Zpravodajská média nepovažují za korektní a pravdivý zdroj informací.

Teroristické útoky jsou následkem migrace.

Cizinci se špatně či nedostatečně integrují do evropského prostředí.

Za největší kulturní riziko je považováno jiné náboženství.

Teroristické útoky jsou následkem současné migrační vlny.

Vyhodnocení dotazníkového šetření

Jelikož obyvatelé ČR nesouhlasí s přijímáním uprchlíků ani s legislativou, musí být vyvíjen tlak na změnu legislativy. Legislativních nástrojů a nařízení je spousta a je složité se v nich orientovat. Politika ČR by měla zaujmout odmítavý postoj na půdě Evropského parlamentu k evropské politice vůči migrantům. Být aktivní v navrhování zákonů a podílet se na jejich vytváření tak, aby prosazovala zájmy ČR.

Obyvatelé ČR považují migraci za riziko, nejvíce se obávají bezpečnostních rizik. Za bezpečnostní rizika jsou považována kriminalita, terorismus, extremismus, občanské nepokoje.

Teroristické útoky jsou následkem migrační krize. V Evropě došlo k řadě útoků, několik jich bylo již zmíněno v teoretické části práce kapitola 9.3.. Útoky měly zjevnou souvislost s migrací. Někdy byli pachatelé přímo migranti, jindy migranty druhé nebo další generace. Společným motivem byl povětšinou islám. [18]

Cizinci přicházející z jiného kulturního prostředí, mají svoje náboženství. Cizinci z Afriky či Blízkého východu vyznávají islám. Ten by sám o sobě hrozbou nebyl, ale náboženský fanatismus ano. Příznivci islámu jsou zaslepeni svou vírou, která je k těmto hrůzných činům nabádá. Dokážou připravit a dokonat teroristický útok ve jménu Alláha. Zabíjí civilisty, jde jim o to, aby vyvolali v lidech strach, paniku.

Integrace lidí tohoto vyznání je velmi nesnadná. Jestli vůbec možná. Nevzdají se své víry. Křesťanství nebude jejich náboženství. Budou chtít stavět si své mešity a hlásat svou víru.

Cizinci přicházející z podobného kulturního prostředí nemají velké problémy se začlenit. V integračních centrech po celé republice jsou jim poskytovány různé služby. Pořádají zde semináře, kurzy či výuku jazyka atd.

Dále z dotazníku vyplynulo, že schengenský prostor je považován za slabý článek Evropské unie ve vztahu k migraci. Procestovat Evropu bez jediné hraniční kontroly bylo vždycky naším snem. Tento sen má ale závažné důsledky. Státisíce lidí z třetích zemí též přejdou přes schengenský prostor bez kontroly. Nejdříve musí být dostatečně chráněny hranice schengenu a pokud ochrana selhává, tak by si své hranice měl chránit každý jednotlivý stát.

Ekonomické důvody přílivu migrace byly v dotazníku označeny za nejčastější. Migranti vyhledávají cílové země podle sociální štědrosti státu. Je třeba sociální systém nastavit tak, aby sociální dávky pro cizince byly méně dostupné. Sníží se tak pro ně i atraktivita cílové země.

Zpravodajská média respondenti nepovažují za korektní a pravdivý zdroj informací. Do jaké míry nám poskytují média pravdivé informace o současné migrační vlně? Nejsou nějaké informace zatajované? Na tyto otázky není jednoduchá odpověď. Můžeme se pouze domnívat, že nám média nepředkládají pravdivé informace a o některých „nežádoucích“ skutečnostech prostě nemluví.

Tři deklarované hypotézy byly potvrzeny, a to:

H 1: Většina obyvatel České republiky je nepřátelská vůči migrantům.

Hypotéza potvrzena

H 4: Obyvatelstvo se nejvíce obává terorismu.

Hypotéza potvrzena

H 5: Lidé nepovažují zpravodajství o migraci za pravdivá.

Hypotéza potvrzena

Naopak vyvráceny byly hypotézy:

H2: Migrace je žádaným kulturním přínosem.

Hypotéza nebyla potvrzena.

H 3: Současná migrační legislativa je dostačující k udržení migrace v přiměřeném stavu.

Hypotéza nebyla potvrzena

Z dotazníkového šetření vyplynuly skutečnosti, ze kterých byl následně sestaven seznam rizik v následující kapitole.

12 SEZNAM RIZIK

V tabulce jsou seřazena rizika, která vyplynula z dotazníkového šetření, a dále byla získána z dostupné citované literatury. Každému riziku je přiřazeno pořadové číslo, pod kterým bude vedeno i v dalším zpracování. Rizika budou dále využita v metodě KARS.

Tabulka 18. Seznam rizik [vlastní zpracování]

p.č.	RIZIKA
1	Terorismus
2	Rasismus
3	Xenofobie
4	Extremismus
5	Náboženský fanatismus
6	Exotické nemoci
7	Zneužívání sociálního systému
8	Nezaměstnanost
9	Narušení vnitřní svrchovanosti a územní celistvosti
10	Nedostatečná integrace migrantů
11	Změna kulturních tradic a zvyků, případně tlak na změnu
12	Narušení vnitřního pořádku
13	Občanské nepokoje
14	Šíření drog
15	Nelegální držení a šíření zbraní
16	Zvýšení obecné kriminality (krádeže, znásilnění)
17	Přelidnění Evropy
18	Ztráta identity státu
19	Konkurence pro obyvatele na trhu práce

Jsou zde vybrána jen určitá rizika, která se autorovi jeví jako nejzávažnější pro danou problematiku.

13 METODA KARS

Kvalitativní metoda analýzy rizik využívá vzájemné působení a souvztažnosti rizik. Zaměřuje se zejména na schopnosti těchto rizik stát se příčinou vzniku jiných rizik. Autorem metody je Ing. Štefan Pacinda, Ph.D. z Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.

Nejprve je sestavena tabulka, kde v řádcích i sloupcích je uvedeno riziko dle pořadového čísla z předchozí metody. Tabulka se vyplní takovým způsobem, že budeme postupně brát rizika z řádků a zkoumat, zda mohou být příčinou vzniku rizik ve sloupcích. Pokud tato možnost existuje, doplníme do průsečíku řádku a sloupce hodnotu 1, jestliže příčinou vzniku rizika není, dopíšeme hodnotu 0. Protože žádné riziko nemůže vyvolat samo sebe, bude diagonála tabulky tvořena hodnotami 0. Konečná tabulka vznikne součtem řádků a sloupců. Součty řádků a sloupců budou dále sloužit pro výpočet koeficientů aktivity a pasivity. [37]

Tabulka 19. Vzájemné vztahy rizik [vlastní zpracování]

Riziko	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Σ
1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	10
2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	11
3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	5
4	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	10
5	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	8
6	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4
7	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	5
8	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	10
9	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	12
10	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	13
11	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	12
12	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	8
13	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	7
14	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	9
15	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	10
16	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	14
17	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	18
18	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	17
19	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Σ	10	17	16	16	4	3	11	8	4	10	11	14	15	12	12	13	2	6	2	

13.1 Výpočet koeficientů aktiv a pasiv

Pro jednotlivá rizika bude dále vypočítán koeficient aktivity a pasivity K_{ARi} a K_{PRi} – jedná se o procentuální vyjádření počtu navázaných rizik pro riziko R_i , která mohou být vyvolána, v případě, že nastane riziko R_j . K_{PRi} – jedná se o procentuální vyjádření počtu rizik pro riziko R_i , která mohou následně riziko R_j vyvolat. Výsledky budou uspořádány do tabulky. [31]

$$K_{PRi} = \frac{\sum_i R_i}{x-1} \times 100[\%] \quad \text{pro všechna } i$$

$$K_{ARi} = \frac{\sum_i R_i}{x-1} \times 100[\%] \quad \text{pro všechna } i$$

Výpočet:

$$K_{ARi} \text{ pro riziko č. 1} = 10 / (19-1) * 100 = 55,5\%$$

$$K_{ARi} \text{ pro riziko č. 2} = 11 / (19-1) * 100 = 61,1\%$$

$$K_{ARi} \text{ pro riziko č. 10} = 13 / (19-1) * 100 = 72,7\%$$

$$K_{PRi} \text{ pro riziko č. 1} = 10 / (19-1) * 100 = 55,5\%$$

$$K_{PRi} \text{ pro riziko č. 2} = 17 / (19-1) * 100 = 94,4\%$$

$$K_{PRi} \text{ pro riziko č. 10} = 10 / (19-1) * 100 = 55,5\%$$

Tabulka 20. Součinitelé aktivity a pasivity rizik (rizika 1-10) [vlastní zpracování]

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
K_{ARi}	55,50	61,10	27,70	50	44,40	22,20	27,70	55,50	66,60	72,20
K_{PRi}	55,50	94,40	88,80	88,80	22,20	16,60	61,10	44,40	22,20	55,50

Tabulka 21. Součinitelé aktivity a pasivity rizik (rizika 11-19) [vlastní zpracování]

	11	12	13	14	15	16	17	18	19
K_{ARi}	66,6	44,4	38,8	50	55,5	77,7	100	94,4	27,7
K_{PRi}	61,1	77,7	83,3	66,6	66,6	72,2	11,1	33,3	11,1

Pro správné zhodnocení metody KARS bude dále vytvořen graf, v kterém budou souvztažnosti rizik K_{ARi} a K_{PRi} přehledně vyobrazeny. Na osu x jsou vyneseny hodnoty K_{ARi} a na osu y hodnoty K_{PRi}

Vzorce pro výpočet os O_1 a O_2 :

$$O_1 = K_{A_{max}} - \frac{K_{A_{max}} - K_{A_{min}}}{100} \times 80$$

$$O_1 = 100 - \frac{100 - 22,2}{100} \times 80$$

$$O_1 = 37,76$$

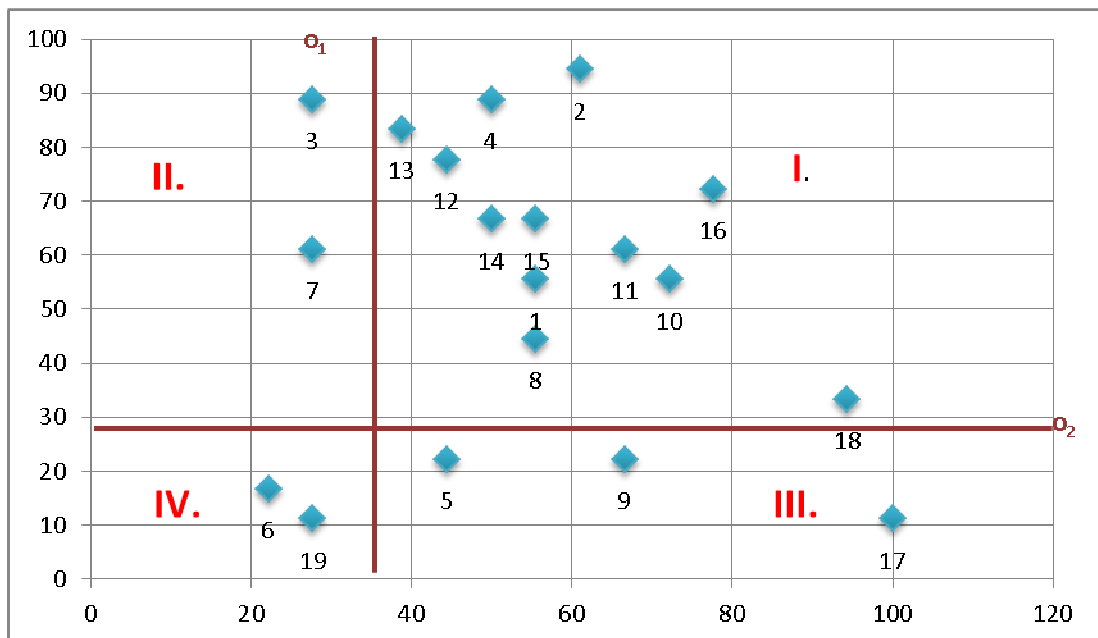
$$\sigma_2 = Kp_{max} - \frac{Kp_{max} - Kp_{min}}{100} \times 80$$

$$\sigma_2 = 94,4 - \frac{94,4 - 11,1}{100} \times 80$$

$$\sigma_2 = 27,76$$

Nyní sestojíme graf, kde na osu x vyneseme hodnotu 37,76 a na osu y hodnotu 27,76. Tím bude graf rozdělen na 4 příslušné kvadranty neboli oblasti, I, II, III, IV. Jednotlivá rizika budou tedy přiřazena do příslušné oblasti.

- I. Oblast primárně i sekundárně nebezpečných rizik,
- II. Oblast sekundárně nebezpečných rizik,
- III. Oblast primárně nebezpečných rizik,
- IV. Oblast relativně bezpečna.

Obrázek 28. Graf analýzy rizik KARS [vlastní zpracování]

I. oblast primárně i sekundárně nebezpečných rizik

Do této oblasti bylo zařazeno celkem 12 rizik a to rizika pod pořadovým číslem 1, 2, 4, 8,10,11,12,13,14,15,16,18. Rizika z této oblasti jsou považována za nejvážnější, jejich řešení by mělo být prioritou. Závažnost je dána tím, že svým působením můžou vyvolat další rizika.

Rizika 1, 2, 4 – jedná se převážně o rizika bezpečnostní, kdy jedno může vyvolat druhé.

Terorismus je nejobávanější hrozbou této doby. Použití násilí k dosažení cíle. Je způsoben především náboženským fanatismem, extremismem. V současné době jde o islámský terorismus. Vyznavači islámu, kteří zradikalizují a vraždí civilisty ve jménu islámu. Vyvolávají u veřejnosti pocity strachu o život, pocity nejistoty. Ročně provedou až 2500 útoků po celém světě.

V ČR v současnosti platí 1. stupeň ohrožení terorismem. Upozorňuje na existenci obecného ohrožení terorismem, vyplývající ze situace v zahraničí a z příslušnosti České republiky k euroatlantickým strukturám i z mezinárodních aktivit České republiky, zároveň ale není známa konkrétní hrozba teroristických aktivit na území ČR. Při tomto stavu je třeba dbát obecné všímavosti. Za této situace platí některá již dlouhodobě vytipovaná zvýšená bezpečnostní opatření v rozsahu, v jakém rozhodne vláda. [38]

Z tohoto důvodu, musí být prioritou EU i ČR se s migranty vypořádat. Hrozby, které můžou být vyvolány, vysoce převyšují příležitosti, o které by mohly náš stát, naši kulturu, naše prostředí obohatit. Prevence je totiž nejlepším lékem, musíme řešit příčiny a to velmi důsledně. Byť malé zaváhání může mít nedozírné následky na životech či majetku.

Zpravodajské služby v této oblasti hrají významnou úlohu. BIS se zaměřuje na boj proti terorismu a extremismu. Pracuje pomocí speciálních metod, aby organizovaný zločin, terorismus, extremismus neohrozil bezpečnost, svrchovanost země a demokratické základy.

Důležitá je spolupráce v rámci EU, jelikož schengenský prostor je slabinou. Právní nástroje proti boji s terorismem existují a do jisté míry i fungují. Jde o Europol, Eurojust, Úmluvu EU o právní pomoci ve věcech trestních a další.

Europol – agentura EU vytvářející bezpečnější Evropu. Vydává pravidelné hodnocení hrozeb a zpracovává rozsáhlé prognostické analýzy trestné činnosti.

Eurojust - hlavním cílem Eurojustu je zlepšení efektivity národních orgánů pověřených vyšetřováním závažné mezinárodní a organizované trestné činnosti a zabezpečit, aby pachatelé těchto činů byli urychleně postaveni před soud. Sídlo je v Haagu a zástupci jsou vysláni z každého členského státu EU. [39]

Svou nezastupitelnou úlohu zde hrají zpravodajské služby. Státní orgány, které shromažďují, analyzují informace důležité pro bezpečnost a obranu země.

Rizika 10, 11 – nedostatečná integrace migrantů, změna kulturních tradic

Rizika, která neohrožují obyvatele přímo na životě, ale mohou vyvolávat rizika další. Nedostatečná integrace byť legálních migrantů je zdrojem dalších rizik a hrozeb. Za nutnost k integraci se považuje jazyková vybavenost daného státu, případně anglického jazyka. V ČR fungují neziskové organizace, které se tomuto problému věnují. Poskytují bezplatné právní a sociální poradenství. Ministerstvo vnitra přispívá těmto organizacím v rámci dotačních programů. V roce 2017 bylo rozděleno přes 20 mil. Kč v dotačním programu na integraci cizích občanů. Čímž můžeme říct, že integrace představuje ekonomickou zátěž státu. Azylová a integrační centra jsou za podpory státu a EU neustále rozšiřována a financována. Pořádají různé sociální kurzy, pro migranty zcela zdarma.

Rizika 12, 13, 14, 15, 16

Pokud by došlo ke zpřísnění sankcí za trestné činy, možná by to lidi odradilo od trestního jednání a páchaní činů. V těchto případech je důležitá práce či spolupráce Policie ČR a také soukromého bezpečnostního sektoru. Těmto rizikům se snažíme předcházet dostatečnou integrací cizinců. Když se podíváme do sousedních států, konkrétně k našim sousedům do Německa, tak zaznamenali nárůst trestných činů spáchaných migranty o 80%. Skutečnost by byla mnohem vyšší, jelikož v této statistice jsou zahrnuty pouze vyřešené případy. Šlo převážně o krádeže a jiné majetkové trestné činy. Evidováno bylo i 240 pokusů o vraždu a 28 dokonaných vražd. [18]

V Rakousku je trestná činnost páchána nejvíce ve Vídni. Téměř třetina žadatelů o azyl pobývá v hlavním městě. Podle vídeňského policejního ředitelství byly severoafrické gangy navzájem bojující o kontrolu nad obchodem s drogami odpovědné za přibližně polovinu z 15 828 násilných trestných činů hlášených ve městě v roce 2015. [18]

II. oblast

Tuto oblast grafu nazýváme oblast sekundárně nebezpečných rizik. Jde hlavně o rizika, která mohou být vyvolána jinými riziky, než by další rizika vyvolala sama.

- Xenofobie
- Zneužívání sociálního systému

Riziko poř. č. 3 – xenofobie

Nedůvěra, strach, nepřátelství ke všemu novému. To všechno vyvolávají migranti u občanů země, do které přicházejí, což bylo potvrzeno v dotazníkovém šetření. Občané České republiky nejsou vstřícní k cizincům a to po událostech ve světě. Vážnější situaci můžeme sledovat především u našich západních sousedů v Německu.

Je důležitá i národnost občana. Např. na vietnamské či ukrajinské občany si občané ČR již zvykli a nemají k nim nedůvěru či dokonce strach. Tito migranti přišli do ČR a Evropy za prací, dostatečně se integrovali, učí se náš jazyk. Jejich děti zde navštěvují místní školy a už na ně není pohlíženo xenofobně.

Riziko poř. č. 7 – zneužívání sociálního systému

V současné migrační vlně přicházejí převážně ekonomičtí migranti. Utíkají před válkou, žádají o azyl. Vybírají si cílové země podle štědrosti sociálních dávek. Nechtějí pracovat, nechtějí se zapojit do pracovního procesu, přispívat do systému.

Abychom snížili pravděpodobnost vzniku těchto dvou rizik, musíme se zaměřit rizika, která je způsobují.

III. oblast primárně nebezpečných rizik

Do této oblasti spadají rizika tři a to:

- náboženský fanatismus
- narušení vnitřní svrchovanosti a územní celistvosti
- přelidnění Evropy

Hlavní řešení těchto rizik je spatřováno ve snížení nelegální migrace. Pokud budou probíhat hraniční kontroly, budeme vědět, kdo k nám přichází. Pak můžeme na tuto situaci reagovat.

Do poslední IV. oblasti byla zařazena rizika:

- exotické nemoci
- konkurence pro obyvatele na trhu práce

V současné době chybí na trhu práce zaměstnanci. Firmy hledají nové posily, lákají na zaměstnanecké výhody. Konkurence pro obyvatele na trhu práce je nyní zanedbatelné riziko.

Šíření nemocí, případně exotických nemocí se obávat můžeme. Při dnešní masové migraci přicházejí lidé z Afriky, kde proočkovanost těchto obyvatel je nízká. Hygienické návyky těchto lidí jsou též na nižší úrovni. Asi je zcela nemyslitelné chtít po Afričanovi očkovací průkaz.

14 NÁVRHY DOPORUČENÍ A OPATŘENÍ

V poslední kapitole práce bude navrženo několik zásadních opatření, která směřují ke snížení či eliminaci negativních aspektů migrace. Jedná se o návrhy autora po prostudování problematiky migrace a vyplývají z provedených analýz.

- Obnovení kontroly na vnějších hranicích.

Schengenský prostor je slabinou, můžeme sice cestovat od Portugalska po Litvu jen s občanským průkazem bez kontroly, ale přesně tohle může udělat každý člověk, který se do schengenského prostoru dostal. Každý stát, by si měl své hranice aktivně hlídat.

- Propojení databází

Přímá spolupráce bezpečnostních složek a Celní správy v evropských státech je považována za klíčovou v boji proti nelegální migraci. Propojení stávajících databází by pomohlo k rychlejšímu odhalování porušení zákona či překročení hranic nežádoucí osobou

- Vyjednávání o zrušení přerozdělovacích kvót.

Kvóty migrační krizi nevyřeší. Pomocí kvót můžeme řídit podíl dovozu výrobků ze zahraničí, či zemědělský trh. Ale lidi přece nelze přidělovat pomocí čísel. Nelze ovlivnit jejich výběr cílové země, pokud se pro některou rozhodnou.

- Zahájit diskuse o setrvání/vystoupení z EU.

Případně vyhlásit referendum o setrvání naší republiky v Evropské unii. V Bruselu rozhodují, kolik musíme přijmout uprchlíků. Podle povinných přerozdělovacích kvót jich ČR měla přijmout 2600. Jelikož jde převážně o ekonomické migranty, chtějí do zemí, kde jsou sociální dávky vyšší než u nás. Nechtějí zůstat v ČR, jsme pro ně zatím jen transportní zemí. Může nastat situace, kdy nám EU nařídí, abychom poskytovali cizincům stejně vysoké sociálních dávky, jako jsou v jiných zemích, např. v Německu. Pak by se situace výrazně změnila.

- Udělování mezinárodní ochrany jen lidem přicházejícím z podobného kulturního prostředí.

Lidé z třetích zemí, kteří nejsou křesťanského vyznání, a mají jiné náboženství, jsou velkým problémem. Svoje vyznání nezmění tak snadno jako místo pobytu.

Nepřijmou víru a vyznání, které jsou v cílové zemi. Chtějí zde šířit víru svou. Jedná se především o islám. Zakládají společenství (ghetta), chtějí stavět své mešity. Zcela měnit zvyklosti v naší zemi. Nedovolme jim, aby zde za pár let převládalo islámské vyznání. Buďme hrdí na své vyznání, na svou kulturu, národní identitu.

- Zabránění teroristickým útokům.

Zabránit osamoceným šílencům najíždějícím kamionem do lidí preventivně zabránit nelze. Avšak organizovanému terorismu, jako je islámský, do určité míry ano. Pokusme se narušit jejich komunitu, vojensky zničit jejich zázemí než oni zničí naše zázemí, aktivně si všímat lidí kolem, upozornit bezpečnostní složky na podezřelé lidi ve svém okolí. [24]

- Navýšení finančních prostředků na bezpečnost a obranu.

Posílení armády a bojové techniky.

- Ne/vytváření integračních center.

Ministerstvo vnitra vyhlásilo dne 20. 4. 2018 výzvu k předložení návrhů na vybudování dalšího integračního centra a to ve Středočeském kraji. Z azylového, migračního a integračního fondu Evropské unie bude projekt financován až do výše 22 mil. Kč. Celková výše plánovaných prostředků činí 30 mil. Kč. [40]

Z médií slyšíme, že jsme doposud přijali 12 uprchlíků a další přijímat nechceme. K čemu budou potom sloužit integrační centra z velké části financované z evropských fondů? Proč nejsou azylová centra budována v jejich zemích? Co dalšího nám ještě EU nařídí?

- Humanitární pomoc ve zdrojových zemích.

Spíše než na přijímání a integraci cizích státních příslušníků do Evropy, bychom se měli zaměřit na pomoc cizincům v jejich zemích. Což se samozřejmě děje i dnes. Když se zlepší podmínky pro život v zemích původu, budou mít migranti lepší a snazší život. Potom se nebudou uchýlovat ke stěhování. Pokusme se odstranit jejich důvody migrace.

- Vyjednávání o změně Dublinských úmluv.

O přijetí či nepřijetí migrantů by měly rozhodovat národní vlády. Jsme členem EU, ale s jejím centralizovaným nařízením v podobě Dublinských smluv bychom

neměli souhlasit. Centralizované řízení jsme v minulosti již zažili. Musíme se aktivně podílet na jejich vyjednávání, sestavování, případně na jejich změnách.

- Omezování sociálních výhod pro cizince.

Pro zabránění migrace nastavme pro cizince nižší sociální výhody. Současná migrační krize ukazuje, že jde o migranty ekonomické. Pokud chtějí tady žít, ať se aktivně podílejí na utváření ekonomiky.

- Asimilace nebo integrace.

Asimilace je přizpůsobení se většině za cenu ztráty vlastní identity. Do jaké míry je tento problém etický? V případě, že migranti chtějí v Evropě žít, musí dodržovat evropské zákony a přijmout evropskou kulturu.

- Zákaz šíření islámské ideologie, stavění mešit.

Zní to sice nedemokraticky, ale která islámská země by nám povolila postavit si křesťanský kostel v jejich zemi?

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo posouzení bezpečnostních aspektů migrace. Migrace a bezpečnost představují velmi rozsáhlé a problematické téma. Celá Evropa se snaží s tímto fenoménem vypořádat co nejlépe. V současné době se to ne úplně dobře daří. Sklízíme následky benevolentního přijímání migrantů do Evropské unie.

Česká republika je bezpečným státem. Budoucnost ale není fixní a stabilní. V současné době jsme tranzitní zemí. Migrantů zde nezůstávají v tak velkém počtu. Míří do vyspělejších zemí, kde hledají výhody bohaté Evropy. Ale i Česká republika je součástí Evropy a Evropské unie. Musíme se proto starat, aby zde bezpečnost pro občany byla zajištěna i nadále. Hrozby je třeba pravidelně aktualizovat, jelikož svět se mění a s ním i hrozby. A my musíme být připraveni, pružně reagovat a postavit se jim.

Teoretická část práce se zaměřuje na základní pojmy související s migrací, vysvětluje možnosti mezinárodní ochrany pro občany cizích zemí. Nastiňuje historický vývoj migrace ČR, který ovlivnil podobu a složení dnešního obyvatelstva naší země. Věnuje se teoretickým příčinám migrace, osvětluje integrační proces. Dále je uveden výčet legislativních dokumentů.

V praktické části práce je provedeno dotazníkové šetření. Zúčastnilo se ho 153 respondentů a odpověděli celkem na 17. otázek. Nastiňuje postoj a názory českých občanů na migrační vlnu. Z průzkumného šetření vyplynulo, že se obyvatelé nejvíce obávají bezpečnostních rizik a to teroristických útoků a kriminality. Slabinou v boji proti migraci je schengenský prostor. Závěry z průzkumného šetření byly zhodnoceny a staly se východiskem pro další zpracování.

Následně byl sestaven seznam rizik. V něm bylo determinováno devatenáct zásadních rizik. Metodou KARS, která je založena na vzájemné souvztáznosti rizik, byla rizika analyzována a zpracována do grafů a tabulek. Výstupem je graf, který rizika rozdělil do čtyř oblastí podle závažnosti.

Poslední kapitola práce navrhuje opatření a doporučení ke snížení dopadu rizik migrace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KLUFOVÁ, Renata a Zuzana POLÁKOVÁ. *Demografické metody a analýzy: demografie české a slovenské populace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-546-5.
- [2] UHEREK, Zdeněk, Věra HONUSKOVÁ, Šárka OŠTÁDALOVÁ a Vladislav GÜNTNER. *Migrace: historie a současnost*. Ostrava: Občanské sdružení PANT, 2016. Moderní dějiny (Občanské sdružení Pant). ISBN 978-80-905942-9-6.
- [3] KUBIŠTA, Václav. *Mezinárodní obchod a migrace*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-655-2.
- [4] Zákon č. 325/1999 Sb., zákon o azylu. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-325>
- [5] Cizinci v České republice: *Foreigners in the Czech Republic*. Praha: Scientia, 2001. Souborné informace. ISBN 80-250-0858-4
- [6] Cizinci: počet cizinců. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>
- [7] Migrační a azylová politika České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migracni-a-azylova-politika-ceske-republiky-470144.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- [8] KELLER, Jan. *Evropské rozpory ve světle migrace*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2017. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-249-4.
- [9] Cizinci: Mezinárodní ochrana. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_rizeni_azyl
- [10] Žadatelé o azyl a noví žadatelé o azyl. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h?ptabkod=tps0019>
- [11] Integrace. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/integrace.aspx>
- [12] Cizinci v okresech. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CIZ01&z=M&f=GRAFICKY_OBJEKT&katalog=31032&ds=ds57518&c=v23~2__RP2016MP12DP31

- [13] JANÁČKOVÁ, Stanislava, Jan SKOPEČEK, Martin SLANÝ, et al. *Masová imigrace: záchrana, nebo zkáza Evropy?*. Praha: Institut Václava Klause, 2016. Publikace (Institut Václava Klause). ISBN 978-80-87806-95-1.
- [14] Cizinci: Zaměstnanost. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_zamestnanost
- [15] BÁRTA, Miroslav, Martin KOVÁŘ a Otakar FOLTÝN, ed. *Na rozhraní: krize a proměny současného světa*. V Praze: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-357-3.
- [16] SCHEU, Harald Christian a Ednan ASLAN. *Migrace a kulturní konflikty*. Praha: Auditorium, 2011. ISBN 978-80-87284-07-0.
- [17] DRBOHLAV, Dušan. *Migrace a (i)migranti v Česku: kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-039-1.
- [18] BŘICHÁČEK, Tomáš. *Unie ve víru migrační krize*. Praha: Institut Václava Klause, 2016. Publikace (Institut Václava Klause). ISBN 978-80-7542-023-7.
- [19] Schengenský prostor. *Wikipedie* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: cs.wikipedia.org/wiki/Schengenský_prostor
- [20] Příručka demografické statistiky pro potřebu oblastních statistických orgánů. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm
- [21] PALÁT, Milan. *Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-228-0.
- [22] Nekorektní mapa: Jak vypadá zločinnost imigrantů v Německu. *Reflex* [online]. Praha [cit. 2018-05-17]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/komentare/81775/nekorektni-mapa-jak-vypada-zlocinnost-imigrantu-v-nemecku.html>
- [23] LOUŽEK, Marek. *Evropská integrace z pohledu teorie veřejné volby*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3064-9.
- [24] FIALA, Petr. *Rozum a odvaha: jak čelit současným výzvám a krizím Evropy*. Brno: Barrister & Principal, 2017. ISBN 978-80-7485-131-5
- [25] Migration and migrant population. *Eurostat* [online]. [cit. 2018-02-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs
- [26] BÁRTA, Miroslav, Martin KOVÁŘ a Otakar FOLTÝN, ed. *Povaha změny: bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace*. Praha: Vyšehrad, 2015. ISBN 978-80-7429-641-3

- [27] PALÁT, Milan. *Ekonomické aspekty mezinárodní migrace: teorie a praxe v Evropské unii*. Ostrava: Key Publishing, 2013. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-161-0.
- [28] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4644-9.
- [29] V Německu analyzují kriminalitu migrantů. *Česká televize* [online]. Berlín, 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2350426-v-nemecku-analyzuji-kriminalitu-migrantu-u-severoafrikanu-je-nadprumerna-uprchlici-z
- [30] Cizinci: Kriminalita. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_kriminalita
- [31] Finanční pomoc z Bruselu končí v rukou teroristů. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://zpravodaj24.cz/financni-pomoc-z-bruselu-konci-v-rukou-teroristu/>
- [32] Nelegální migrace v České republice za rok 2017. *Policie ČR* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/nelegalni-migrace-v-ceske-republice-za-rok-2017.aspx>
- [33] MARUŠKA, Zdeněk. *Ekonomika kolapsu: příčiny terorismu a migrační krize*. Olomouc: [Zdeněk Maruška], 2016. ISBN 978-80-260-9796-9
- [34] Zařízení pro imigranty v ČR. *Novinky.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://media.novinky.cz/249/502493-original1-fa6hn.jpg>
- [35] Statistika příchodů do AZ a ZZC v roce 2017. *Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: www.suz.cz/nasi-klienti/informace/
- [36] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-19-4
- [37] NEBELSKÝ, Jakub. *Metody identifikace rizika území regionu Mladoboleslavsko*. Pardubice, 2009. Diplomová práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce doc. RN-Dr. Petr Linhart, CSc.
- [38] Stupně ohrožení terorismem. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/stupne-ohrozeni-terorismem.aspx>
- [39] Eurojust. *EUROJUST* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://eurojust.europa.eu/Pages/home.aspx>
- [40] Výroční zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace. *Ministerstvo vnitra* [online]. 2018 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/migrace/clanek/vyrocnizpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EU Evropská unie

ČR Česká republika

AZ Azylová zařízení

ZZC Zařízení pro zajištění cizinců

SCP Státní cizinecká policie

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Cizinci podle typu pobytu [6].....</i>	<i>13</i>
<i>Obrázek 2. Vývoj žadatelů o mezinárodní ochranu [9].....</i>	<i>18</i>
<i>Obrázek 3. Žadatelé o azyl [10]</i>	<i>19</i>
<i>Obrázek 4. Počet cizinců dle okresů k 31. 12. 2016 [12]</i>	<i>23</i>
<i>Obrázek 5. Zaměstnanost cizinců [14]</i>	<i>24</i>
<i>Obrázek 6. Schengenský prostor [19].....</i>	<i>28</i>
<i>Obrázek 7. Migranti [22].....</i>	<i>30</i>
<i>Obrázek 8. Obvinění a odsouzení cizinci v ČR [30].....</i>	<i>38</i>
<i>Obrázek 9. Teroristi [31].....</i>	<i>39</i>
<i>Obrázek 10. Běženci v Česku [34].....</i>	<i>40</i>
<i>Obrázek 11. Graf věk respondentů [vlastní zpracování].....</i>	<i>44</i>
<i>Obrázek 12. Graf přijímání uprchlíků [vlastní zpracování].....</i>	<i>45</i>
<i>Obrázek 13. Graf legislativa [vlastní zpracování]</i>	<i>46</i>
<i>Obrázek 14. Graf Migrace jako riziko [vlastní zpracování]</i>	<i>46</i>
<i>Obrázek 15. Graf přínos migrace [vlastní zpracování]</i>	<i>47</i>
<i>Obrázek 16. Graf zásadní rizika [vlastní zpracování]</i>	<i>48</i>
<i>Obrázek 17. Graf rizika [vlastní zpracování].....</i>	<i>49</i>
<i>Obrázek 18. Zpravodajství [vlastní zpracování]</i>	<i>49</i>
<i>Obrázek 19- Schengenský prostor [vlastní zpracování].....</i>	<i>50</i>
<i>Obrázek 20. Důvody přílivu migrantů [vlastní zpracování].....</i>	<i>51</i>
<i>Obrázek 21. Teroristické útoky jako následek migrace [vlastní zpracování]</i>	<i>51</i>
<i>Obrázek 22. Schopnost integrace [vlastní zpracování]</i>	<i>52</i>
<i>Obrázek 23. Kulturní rizika [vlastní zpracování].....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 24. Cizinci v okolí [vlastní zpracování]</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 25. Národnost cizinců [vlastní zpracování]</i>	<i>54</i>
<i>Obrázek 26. Kriminalita cizinců [vlastní zpracování]</i>	<i>55</i>
<i>Obrázek 27. Šíření nemocí [vlastní zpracování]</i>	<i>55</i>
<i>Obrázek 28. Graf analýzy rizik KARS [vlastní zpracování].....</i>	<i>64</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1. Věk respondentů [vlastní zpracování]</i>	44
<i>Tabulka 2. Přijímání uprchlíků [vlastní zpracování]</i>	45
<i>Tabulka 3. Současná legislativa [vlastní zpracování]</i>	45
<i>Tabulka 4. Migrace jako riziko [vlastní zpracování]</i>	46
<i>Tabulka 5. Přínos migrace [vlastní zpracování]</i>	47
<i>Tabulka 6. Zásadní rizika [vlastní zpracování]</i>	47
<i>Tabulka 7. Rizika [vlastní zpracování]</i>	48
<i>Tabulka 8. Zpravodajství [vlastní zpracování]</i>	49
<i>Tabulka 9. Schengenský prostor [vlastní zpracování]</i>	50
<i>Tabulka 10. Důvody přílivu migrantů [vlastní zpracování]</i>	50
<i>Tabulka 11. Teroristické útoky jako následek migrace [vlastní zpracování]</i>	51
<i>Tabulka 12. Schopnost integrace [vlastní zpracování]</i>	52
<i>Tabulka 13. Kulturní rizika [vlastní zpracování]</i>	52
<i>Tabulka 14. Cizinci v okolí [vlastní zpracování]</i>	53
<i>Tabulka 15. Národnost cizinců [vlastní zpracování]</i>	54
<i>Tabulka 16. Kriminalita cizinců [vlastní zpracování]</i>	54
<i>Tabulka 17. Šíření nemocí [vlastní zpracování]</i>	55
<i>Tabulka 18. Seznam rizik [vlastní zpracování]</i>	60
<i>Tabulka 19. Vzájemné vztahy rizik [vlastní zpracování]</i>	62
<i>Tabulka 20. Součinitelé aktivity a pasivity rizik (rizika 1-10) [vlastní zpracování]</i>	63
<i>Tabulka 21. Součinitelé aktivity a pasivity rizik (rizika 11-19) [vlastní zpracování]</i>	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

1. otázka: Váš věk?

- 15-30
- 31-60
- 61- a více

2. otázka: Souhlasíte s přijímáním uprchlíků?

- spíše ano
- spíše ne

3. otázka: Souhlasíte se současnou legislativou v oblasti migrace? (přerozdělovací kvóty)

- spíše ano
- spíše ne

4. otázka: Vnímáte migraci jako jisté riziko pro naši společnost?

- spíše ano
- spíše ne

5. otázka: Považujete migraci za přínosnou? (příliv vzdělaných lidí, obohacení kultury..)

- spíše ano
- spíše ne

6. otázka: Jaká rizika migrace jsou pro Vás zásadní?

- zdravotní
- bezpečnostní
- kulturní
- ekonomická

7. otázka: Seřad'te rizika podle významnosti

- terorismus
- trestná činnost

- exotické nemoci
- výdaje na integraci, sociální zabezpečení
- zvýšení nezaměstnanosti
- změna místních tradic
- šíření drog, zbraní

8. otázka: Považujete zpravodajství o migraci za pravdivé a korektní?

- ano
- ne

9. otázka: Vnímáte schengenský prostor jako slabý článek?

- Ano
- Ne

10. otázka: Jaké jsou hlavní důvody přílivu migrantů do ČR?

- Ekonomické
- Vzdělání
- Politické
- jiné

11. otázka: Považujete teroristické útoky v Evropě za následek současné migrační krize?

- ano
- ne

12. otázka: Jsou podle Vás současní migranti schopni integrace do evropského prostředí?

- ano
- ne
- záleží na národnosti

13. otázka: Kterého kulturního rizika se obáváte nejvíce?

- jiné náboženství
- odlišné návyky
- jiné

14. otázka: Máte ve svém blízkém okolí cizince?

- ano
- ne
- nerozeznávám je

15. otázka: Jaké národnosti jsou cizinci ve Vašem okolí?

- Slovensko
- Ukrajina
- Maďarsko
- Vietnam
- Jiné

16. otázka: Setkali jste se s kriminalitou cizinců?

- ano
- ne
- nevím o tom

17. otázka: Má příliv migrantů vliv na šíření nemocí?

- ano
- ne
- záleží, odkud přichází